

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 19.12.2017 № 26-4

ЗВІТ

**про результати аудиту ефективності використання коштів
державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту
України на підготовку резерву і складу національних команд та
забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях**

Київ 2017

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП.....	4
1. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ.....	8
<i>2.1. Аналіз виконання Міністерством молоді та спорту України повноважень у частині контролю за виконанням Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України.....</i>	<i>8</i>
<i>2.2. Організація Міністерством молоді та спорту України експерименту з передачі окремих повноважень у частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України</i>	<i>9</i>
<i>2.3. Аналіз роботи Міністерства молоді та спорту України з управління закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України</i>	<i>12</i>
<i>2.4. Стан реагування на висновки та пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту.....</i>	<i>17</i>
3. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ НА ПІДГОТОВКУ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 2016–2017 РОКІВ	19
4. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ З ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ.....	21
5. СТАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗБОРІВ І ЗМАГАНЬ З ОЛІМПІЙСЬКИХ І НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ І УЧАСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ В ОЛІМПІЙСЬКИХ І ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ.....	23
<i>5.1. Стан використання коштів держбюджету на проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських і неолімпійських видів спорту</i>	<i>24</i>
<i>5.2. Здійснення процедур закупівель для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях та виконання умов договорів.....</i>	<i>30</i>
<i>5.3. Стан використання коштів державного бюджету на фінансову підтримку баз олімпійської підготовки та забезпечення діяльності центрів олімпійської підготовки</i>	<i>34</i>
6. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ.....	35
ВИСНОВКИ	39
ПРОПОЗИЦІЇ.....	44

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: статті 4, 7 і 10 Закону України від 02.07.2015 № 576 “Про Рахункову палату”; План роботи Рахункової палати на II півріччя 2017 року.

Мета аудиту: оцінка стану продуктивності, результативності, економності та законності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. Оцінка стану використання закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів для участі у міжнародних змаганнях, об’єктів державної власності. Оцінка управлінських рішень та стану внутрішнього контролю у цій сфері.

Предмет аудиту:

- кошти Державного бюджету України, виділені у 2016 році та за 9 місяців 2017 року Міністерству молоді та спорту України за бюджетними програмами “Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту” (КПКВК 3401220), “Підготовка і участь національних збірних команд в Олімпійських, Юнацьких Олімпійських, Всесвітніх та Європейських іграх” (КПКВК 3401320) на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

- законодавчі, нормативно-правові, розпорядчі та інші акти, управлінські рішення щодо отримання та використання цих коштів;

- бюджетна та інша звітність; первинні і бухгалтерські документи; бюджетні запити, кошториси, плани використання бюджетних коштів, паспорти бюджетної програми, звіти про їх виконання, інші документи об’єктів аудиту, що відображають їх діяльність і стосуються предмета аудиту.

Об’єкти аудиту: Міністерство молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт), Державна установа “Управління збірних команд та забезпечення спортивних заходів “Укрспортзабезпечення” (далі – Управління “Укрспортзабезпечення”), Державне підприємство “Спортивний комплекс “Атлет” (далі – ДП “СК “Атлет”), Державне підприємство “Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база “Заросляк” (далі – ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”), Державне підприємство “Арена Львів”.

Термін виконання контрольного заходу: з 01.09.2017 по 12.12.2017.

Критерії оцінки, які використовувалися під час аудиту:

законність: відповідність управлінських рішень, розпорядчих актів Мінмолодьспорту при плануванні та використанні коштів на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

продуктивність: встановлення співвідношення між результатами діяльності Мінмолодьспорту та використаними для досягнення таких результатів коштами державного бюджету;

результативність: встановлення ступеня відповідності фактичних результатів діяльності Мінмолодьспорту запланованим показникам; повнота і своєчасність виконання Мінмолодьспортом функцій з управління об’єктами

державної власності, які забезпечують підготовку спортсменів для участі у міжнародних змаганнях, та стан використання активів;

економність: стан досягнення Мінмолодьспортом запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

часові: 2016 рік і 9 місяців 2017 року;

кількісні: видатки на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

географічні: міста Київ і Львів, Івано-Франківська область.

Методи збирання даних: аналіз законодавчих і нормативно-правових актів, що регулюють діяльність Мінмолодьспорту, планування і використання коштів державного бюджету на вказану мету; перевірка і аналіз первинних документів, документів бухгалтерського обліку та звітних документів об'єктів аудиту, аналіз розпорядчих документів, статистичних і аналітичних даних, аналіз джерел інформаційних ресурсів; надання запитів з відповідних питань державним підприємствам.

За результатами аудиту складено **5 актів**.

ВСТУП

Держава сприяє розвитку олімпійського руху та спорту вищих досягнень. З метою розвитку спорту вищих досягнень національні збірні команди та суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, зокрема центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, спортивні клуби та інші, забезпечують залучення спортсменів з резервного спорту. Це здійснюється шляхом командної та індивідуальної підготовки і тренувань спортсменів резервного спорту для їх подальшої участі у спортивних змаганнях всеукраїнського та міжнародного рівнів.

У 2016 році в Україні визнано 54 олімпійські види спорту та 110 неолімпійських, у 2017 році – відповідно 56 і 112 видів спорту¹. Національні збірні команди України сформовані у 2016 році за 137 олімпійськими і неолімпійськими видами спорту, у 2017 році – за 142, загальна кількість спортсменів – 12,3 і 12,8 тис. осіб відповідно².

Головною метою спорту вищих досягнень є підготовка спортсменів високого класу і утвердження міжнародного авторитету України. Однак результативність виступів вітчизняних спортсменів на міжнародних змаганнях, особливо на олімпійських іграх, характеризується стійкою негативною тенденцією. На останніх Олімпійських іграх 2016 року в м. Ріо-де-Жанейро Україна посіла 31 місце у командному заліку, що є найгіршим результатом з 1996 року, коли Україна почала брати участь у літніх Олімпійських іграх як незалежна держава.

¹ Відповідно до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, затвердженого наказом Мінмолодьспорту від 11.03.2015 № 639 (зі змінами).

² Накази Мінмолодьспорту від 30.04.2015 № 1310, від 29.12.2015 № 4722, від 30.12.2015 № 4724, від 05.05.2016 № 1768, від 30.12.2016 № 4761 і № 4767, від 13.05.2017 № 1949 (зі змінами).

При цьому лише у 2016–2017 роках на розвиток спорту держава виділила близько 2 млрд гривень. Разом з тим на сьогодні в Україні практично відсутні сучасні спортивні споруди для задоволення потреб спорту вищих досягнень. Як наслідок, спортсмени національних збірних команд вимушені здійснювати свою підготовку за кордоном.

1. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ

Загальні правові, організаційні, соціальні та економічні засади діяльності у сфері фізичної культури і спорту, суспільні відносини у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту визначені Законом України від 24.12.1993 № 3808 “Про фізичну культуру і спорт” (далі – Закон № 3808).

Державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, за сприяння відповідно інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування (стаття 5 Закону № 3808).

Статтею 6 Закону № 3808 окремо визначено повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту. Згідно з Положенням про Міністерство молоді та спорту України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 220 (далі – Положення № 220), головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у молодіжній сфері, сферах фізичної культури і спорту, національно-патріотичного виховання, є Мінмолодьспорт.

Зокрема, до повноважень Мінмолодьспорту віднесено затвердження Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України (далі – Єдиний календарний план). Згідно зі статтею 1 Закону № 3808, Єдиний календарний план – документ, у якому на відповідний рік визначаються організаційні і фінансові питання щодо забезпечення проведення відповідних заходів.

Водночас наказом Мінмолодьспорту від 05.05.2015 № 1341, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України (далі – Мін’юст) 27.05.2015 за № 619/27064, (далі – Наказ № 1341), затверджено Порядок складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Цим Порядком³ передбачається, що в Єдиному календарному плані, крім назви заходу, орієнтовних місць та строків його проведення, організаторів і

³ Наказ Мінмолодьспорту від 05.05.2015 № 1341 у редакції, що діяла до 18.04.2017.

учасників, зазначаються планові витрати з державного або місцевого бюджету. З 18.04.2017, відповідно до змін, внесених Мінмолодьспортом⁴ до Порядку, планові витрати в Єдиному календарному плані визначаються в розрізі окремих видів спорту, а не спортивних заходів. Отже, **норми Наказу № 1341 (із змінами) не відповідають вимогам статті 1 Закону № 3808.**

Відповідно до статті 7 Закону № 3808, до показників стану розвитку спорту віднесено рівень досягнень спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях, передусім Олімпійських іграх.

Відбір обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту, створення умов для максимального розвитку їхніх індивідуальних здібностей з метою досягнення високих спортивних результатів, забезпечення умов для переходу до спорту вищих досягнень забезпечує резервний спорт. Цей напрям спорту поповнює основний склад національних збірних команд.

Проте станом на 01.12.2017 **порядку відбору обдарованих дітей і молоді для занять певним видом спорту та створення умов для розвитку їх здібностей Мінмолодьспортом всупереч Закону № 3808 не встановлено.**

Розвиток резервного спорту забезпечують суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, зокрема спортивні клуби, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, школи вищої спортивної майстерності, штатні спортивні команди резервного спорту областей, міста Києва, центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері освіти, фізичної культури та спорту, всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, спортивних федерацій та інші.

Підготовку і участь у спортивних змаганнях всеукраїнського і міжнародного рівнів забезпечує спорт вищих досягнень. Розвиток спорту вищих досягнень здійснюється національними збірними командами та суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, зокрема центрами олімпійської підготовки, школами вищої спортивної майстерності тощо.

Аудитом встановлено, що, відповідно до законодавства, затверджено Порядок створення штатних спортивних команд резервного спорту⁵, Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні⁶, Положення про школу вищої спортивної майстерності⁷, Положення про центр олімпійської підготовки⁸.

З метою відзначення спортсменів, досягнення яких сприяють утвердженню міжнародного авторитету України, заохочення до успішних виступів на Олімпійських іграх та міжнародних спортивних змаганнях, підвищення їх соціального захисту Урядом встановлений розмір винагород спортсменам

⁴ Наказ Мінмолодьспорту від 08.02.2017 № 480, що зареєстрований у Мін'юсті 02.03.2017 за № 293/30161.

⁵ Постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2010 № 1115.

⁶ Наказом Мінмолодьспорту від 21.08.2015 № 3027, що зареєстрований у Мін'юсті 07.09.2015 за № 1078/27523.

⁷ Наказом Мінмолодьспорту від 17.07.2015 № 2581, що зареєстрований у Мін'юсті 04.08.2015 за № 936/27381.

⁸ Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 948.

України – чемпіонам, призерам Олімпійських ігор та їх тренерам⁹. Також затверджено граничні розміри винагород спортсменам і тренерам з олімпійських та неолімпійських видів спорту¹⁰.

Бюджетним кодексом України (пункт 12 частини першої статті 87¹¹) встановлено, що до видатків, які здійснюються з державного бюджету, належать видатки на фізичну культуру і спорт. Це видатки на державні програми з розвитку фізичної культури і спорту (забезпечення діяльності національних збірних команд, проведення спортивних заходів державного і міжнародного рівня, підготовку і участь національних збірних команд у міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту, у тому числі в Олімпійських іграх, Європейських іграх, Юнацьких Олімпійських іграх, Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту; забезпечення діяльності закладів фізичної культури і спорту всеукраїнського рівня; фінансова підтримка баз олімпійської підготовки і всеукраїнських громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування згідно з переліками, затвердженими Урядом). Кабінет Міністрів України¹² затвердив перелік закладів фізичної культури і спорту всеукраїнського рівня, які фінансуються з держбюджету, та баз олімпійської підготовки, які отримують фінансову підтримку з держбюджету.

Однак Державну цільову соціальну програму розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року затверджено лише в березні 2017 року¹³.

Отже, протягом 2016 року і 2,5 місяців 2017 року без державної цільової програми Мінмолодьспортом були визначені видатки з державного бюджету на підготовку резерву і складу національних збірних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях.

Відповідно до статті 48 Закону № 3808, матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту здійснюється шляхом будівництва та використання спортивних споруд¹⁴, створення, придбання і використання фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, іншого майна, призначеного для занять фізичною культурою і спортом. Нормативи такого забезпечення визначаються Мінмолодьспортом.

На виконання цієї норми своїми наказами Мінмолодьспорт затвердив Нормативи обладнання та інвентарю, що рекомендуються для оснащення спортивних споруд, на яких здійснюється підготовка національних збірних команд¹⁵. Затверджено Порядок забезпечення закладів фізичної культури і спорту спортивним обладнанням, спортивним інвентарем та встановлення

⁹ Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 91.

¹⁰ Постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 № 91.

¹¹ У редакції, що діє з 01.01.2015.

¹² Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 № 596.

¹³ Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 115, набрала чинності з 17.03.2017.

¹⁴ Відповідно до статті 1 Закону № 3808, спортивна споруда – нерухоме майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом.

¹⁵ Наказ від 26.06.2014 № 2094, що зареєстрований у Мін'юсті 07.07.2014 за № 831/25608.

строків їх використання¹⁶ і Порядок забезпечення вихованців, спортсменів, учнів (студентів) та тренерів (тренерів-викладачів, вчителів зі спорту) закладів фізичної культури і спорту спортивним одягом, спортивним спеціальним взуттям, спортивним інвентарем індивідуального користування та встановлені строки їх використання¹⁷.

Статтею 48 Закону № 3808 передбачено, що заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди, повинні мати журнал обліку використання спортивної споруди, порядок ведення якого визначається Мінмолодьспортом. Наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 29.09.2010 № 3394 затверджено форму журналу обліку використання спортивної споруди, але **порядку ведення такого журналу не визначено**. У результаті вимоги статті 48 Закону № 3808 не виконуються.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ

2.1. Аналіз виконання Міністерством молоді та спорту України повноважень у частині контролю за виконанням Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України

Згідно із підпунктом 17 пункту 4 Положення № 220, Мінмолодьспорт затверджує Єдиний календарний план, контролює його виконання. Документами, що підтверджують здійснення Міністерством контролю за виконанням Єдиного календарного плану, є звіти про проведення спортивних заходів, форми яких затверджено наказом Мінмолодьспорту від 03.11.2015 № 4064 (далі – Наказ № 4064)¹⁸. За даними наданих звітів, фіксується виконання відповідних заходів Єдиного календарного плану¹⁹.

Довідково. Мінмолодьспортом Наказом № 4064 затверджено форми звітів про проведення навчально-тренувального збору національної збірної команди, всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань, що проводяться на території України, включених до Єдиного календарного плану, та звітів про участь у міжнародних спортивних змаганнях офіційної делегації національних збірних команд України.

У пункті 3 Наказу № 4064 визначено, що особи, які відповідають за проведення спортивного заходу, призначаються наказом Мінмолодьспорту. Ці особи подають до відповідного структурного підрозділу Міністерства звіт протягом 5 робочих днів після закінчення спортивного заходу. Таким чином, звіти про проведення спортивних заходів подавалися до Мінмолодьспорту лише у разі затвердження ним наказів про проведення заходу.

¹⁶ Наказ від 10.06.2014 № 1851, що зареєстрований у Мін'юсті 25.06.2014 за № 699/25476.

¹⁷ Наказ від 08.04.2015 № 994, що зареєстрований у Мін'юсті 24.04.2015 за № 464/26909.

¹⁸ Зареєстрований у Мін'юсті 19.11.2015 за № 1450/27895.

¹⁹ За поясненнями директора департаменту олімпійського спорту та директора департаменту фізичної культури та неолімпійських видів спорту Мінмолодьспорту.

Однак аудитом встановлено факти проведення спортивних заходів за відсутності відповідних наказів Міністерства. За даними Мінмолодьспорту²⁰, на проведення спортивних заходів використовувалися кошти державного бюджету, спортивних федерацій та інші. Водночас відповідні накази в обов'язковому порядку видавалися лише за спортивними заходами, видатки на які здійснювалися коштом державного бюджету.

Як наслідок, у порушення вимог підпункту 17 пункту 4 Положення № 220 Мінмолодьспортом належний контроль за виконанням Єдиного календарного плану не здійснювався. Відповідна інформація про проведення спортивних заходів і участь у них національних збірних команд за 2016 рік і 9 місяців 2017 року в Міністерстві відсутня (крім заходів, проведених з використанням коштів держбюджету). Фактично не забезпечено контролю за станом проведення:

- 1789 і 1322 спортивних заходів з олімпійських видів спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту)²¹, або 54 і 48 відс. заходів, включених до Єдиного календарного плану за цими видами спорту;

- 1616 і 1160 спортивних заходів з неолімпійських видів спорту, або 78,9 і 78,4 відс. заходів відповідно²².

2.2. Організація Міністерством молоді та спорту України експерименту з передачі окремих повноважень у частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України

Одним із напрямів реформи сфери фізичної культури і спорту є експеримент з передачі окремих повноважень Міністерства в частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 847-р²³.

На виконання плану заходів, затвердженого цим розпорядженням, Мінмолодьспортом (Міністр Жданов І.О.) розроблено і запроваджено Дорожню карту реформ у сфері фізичної культури і спорту²⁴. Головними її напрямками є підвищення автономності національних спортивних федерацій шляхом делегування їм повноважень як керівним органам з видів спорту в Україні і проведення експерименту з надання федераціям права безпосередньо отримувати кошти державного бюджету та самостійно розпоряджатися ними в процесі реалізації програм з розвитку окремих видів спорту.

²⁰ Довідка директора департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту.

²¹ Із них 360 і 325 навчально-тренувальних зборів, 527 і 381 всеукраїнське та 902 і 616 міжнародних змагань.

²² Із них 236 і 155 навчально-тренувальних зборів, 791 і 642 всеукраїнських та 589 і 363 міжнародних змагань.

²³ “Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони”.

²⁴ Підтримано меморандумом, 19.02.2015 підписаним 40 спортивними федераціями, громадською радою та колегією при Міністерстві. Презентовано на Комітеті Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму і в Кабінеті Міністрів України.

Довідково. За інформацією Міністерства, суть експерименту полягає в позбавленні Міністерства невластивих і застарілих функцій, виробленні нового механізму співпраці між державою і громадськими організаціями, пошуку шляхів ефективного планування бюджетних коштів, підвищенні оперативності організації і якості проведення спортивних заходів.

Аудитом встановлено, що у березні 2015 року Міністерством прийнято рішення про проведення експерименту і затверджено перелік національних спортивних федерацій, які братимуть участь у ньому²⁵. Контроль за виконанням цього рішення покладено на першого заступника Міністра Гоцула І. Є. і заступника Міністра Підгрушну О. М.

До переліку включено 9 федерацій з олімпійських і 5 з неолімпійських видів спорту²⁶, тоді як можливість участі в експерименті у 2015 році було підтверджено загалом двадцятьма вісьмома національними спортивними федераціями. **Документи**, які підтверджують обґрунтованість такого вибору і проведення оцінки національних спортивних федерацій відповідно до самостійно визначених Міністерством умов²⁷, у **Мінмолодьспорті відсутні. Офіційні відмови** національних спортивних федерацій, які підтвердили неможливість участі в експерименті із зазначенням причин, крім ГО “Федерація лижного спорту України”, у **Міністерстві також відсутні.**

Повторно можливість участі в експерименті на 2016 і 2017 роки підтверджено сімома національними спортивними федераціями з олімпійських видів спорту²⁸. Проте цими національними спортивними федераціями не підтверджено документально наявності власних фінансових ресурсів для організації і проведення ними спортивних заходів з відповідних видів спорту. Про неможливість участі в експерименті підтверджено лише ВСГО “Федерація футболу України”.

Однією з умов участі в експерименті, як визначено в пункті 3 Порядку проведення експерименту щодо залучення Міністерством молоді та спорту національних спортивних федерацій з окремих олімпійських видів спорту до організації і проведення спортивних заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 573 (далі – Порядок № 573), є наявність власних коштів федерацій для покриття ризиків²⁹, пов’язаних з його проведенням.

²⁵ Рішення Колегії Міністерства від 25.03.2015 № 1-2/5.1/15.

²⁶ З олімпійських видів спорту федерації фігурного катання на ковзанах, важкої атлетики, легкої атлетики, волейболу, боксу, настільного тенісу, лижного спорту, біатлону, зі стрибків у воду. З неолімпійських видів спорту федерації панкратіону, вейкбордінгу та воднолижного спорту, самбо, альпінізму та скелелазіння, хортингу.

²⁷ Такими умовами були отримання статусу національної спортивної федерації та наявність договору про співпрацю з Мінмолодьспортом; організаційна та фінансова спроможність виконання всього обсягу робіт, пов’язаного з організацією і проведенням заходів; організаційна і фінансова спроможність працювати з казначейським обслуговуванням видатків державного бюджету; наявність необхідних кадрових та фінансових ресурсів, офісу, комп’ютерної техніки; наявність відокремлених підрозділів у регіонах України.

²⁸ Федерації: баскетболу, хокею на траві, футболу, тхеквандо (ВТФ), регбі, плавання, велосипедного спорту.

²⁹ За поясненням завідувача сектору з питань реформування Мінмолодьспорту, під ризиками розуміється невчасне виділення коштів державного бюджету.

До переліку національних спортивних федерацій з окремих олімпійських видів спорту, які беруть участь у проведенні експерименту щодо їх залучення Мінмолодьспортом до організації і проведення спортивних заходів (додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 573) включено 4 національні спортивні федерації з олімпійських видів спорту: ВГО “Федерація важкої атлетики України” (президент Герега О. В.), ВГО “Федерація України зі стрибків у воду” (президент Лисов І. В.), громадську спілку “Федерація легкої атлетики України” (президент Гоцул І. Є., перший заступник Міністра молоді та спорту), ВГО “Федерація баскетболу України” (президент Бродський М. Ю.). Термін проведення експерименту – з 01.09.2015 по 31.12.2016.

У березні 2016 року до учасників експерименту долучилися ВГО “Федерація хокею України” (президент Брезвін А. І.), ГО “Федерація хокею на траві України” (Кочубей Р. В.) та в грудні місяці – ГО “Федерація регбі України” (президент Баженков Є. В.).

Таким чином, до 25.08.2015 **вибір національних спортивних федерацій** для участі в експерименті здійснювався **Міністерством суб’єктивно, за відсутності механізму його проведення. Документи, які підтверджують оцінку пропозицій національних спортивних федерацій, відповідно до встановлених умов участі в експерименті, в Міністерстві відсутні.**

У Порядку № 573 визначено, що в рамках експерименту національні спортивні федерації з окремих олімпійських видів спорту самостійно забезпечують організацію і проведення спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану. На федерації покладено видання власних розпорядчих документів, затвердження кошторисів спортивних заходів та списків учасників навчально-тренувальних зборів (далі – НТЗ) і списків суддів всеукраїнських змагань; комплектування складу офіційних делегацій і забезпечення організаційного супроводження цих заходів. Отже, **Мінмолодьспорт тимчасово передав свої повноваження** національним спортивним федераціям.

Згідно з пунктом 9 Порядку № 573, Мінмолодьспорт щокварталу здійснює контроль за проведенням федераціями спортивних заходів. Як встановлено аудитом, контроль з боку Міністерства здійснювався шляхом прийняття звітів федерацій про організацію і проведення спортивних заходів із залученням коштів державного бюджету, звітів про виконання плану використання цих коштів, фінансової звітності і інформації про виконання паспорта бюджетної програми.

У період з 24.10.2016 по 16.12.2016 структурними підрозділами Міністерства проведено перевірки чотирьох національних спортивних федерацій, залучених до експерименту³⁰. Результати перевірок засвідчили наявність значних порушень організаційного характеру, вимог нормативно-правових актів, якими регламентовано організацію і проведення спортивних заходів, звітності.

³⁰ Наказ Мінмолодьспорту від 17.10.2016 № 3923 “Про проведення перевірки національних спортивних федерацій з окремих олімпійських видів спорту щодо стану проведення експерименту”.

Довідково. У звіті про проведення перевірки ВГО “Федерація важкої атлетики України” зазначено, що в наказах на проведення спортивних заходів строки їх проведення, місця проведення заходів та кількість учасників заходу не відповідають визначеним у Єдиному календарному плані; у складі офіційних делегацій національної збірної команди для участі у чемпіонатах Європи і світу відряджено спортсменів, які не є членами національної збірної команди України; звіти про проведення спортивних заходів подані до Міністерства не в повному обсязі.

За результатами аудиту встановлено, що Міністерством 28.11.2016 ініційовано продовження експерименту до 2020 року без урахування остаточних результатів перевірок національних спортивних федерацій. Ця пропозиція 21.12.2016 схвалена Кабінетом Міністрів України.

Отже, Уряд за пропозицією Мінмолодьспорту надав національним спортивним федераціям повноваження в частині затвердження розпорядчих документів щодо організації і проведення спортивних заходів та поклав на Міністерство контроль за їх виконанням. Проте Мінмолодьспорт **не забезпечив належного відповідного контролю.** Фактично він здійснювався лише шляхом прийняття узагальнених звітів, за відсутності будь-якого аналізу. Внутрішнім аудитом виявлено численні порушення в організації і проведенні спортивних заходів.

2.3. Аналіз роботи Міністерства молоді та спорту України з управління закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 902-р, до сфери управління Мінмолодьспорту віднесено 10 державних підприємств, яким надано статус бази олімпійської, паралімпійської і дефлімпійської підготовки³¹, і 3 державні установи – центри олімпійської підготовки³².

У затверджених Міністерством статутах цих державних підприємств визначено, що їх діяльність спрямована на організацію та проведення спортивних і культурно-масових заходів, надання фізкультурно-оздоровчих і інших послуг, створення сприятливих умов для занять фізичною культурою і спортом тощо.

Стратегічні плани цих державних підприємств, затвердження яких передбачено у пункті 5 частини першої статті 6 Закону України “Про управління об’єктами державної власності” від 21.09.2006 № 185 (далі – Закон № 185), **Мінмолодьспортом не затверджено.**

³¹ Згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30 (зі змінами).

³² ДП “Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон”, ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа”, ДП “Об’єднання спортивно-господарських споруд”, ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський”, ДП „Палац спорту”, ДП “Спортивний комплекс “Авангард”, ДП “СК “Атлет”, ДП “Арена Львів”, ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів”, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки зі стрибків у воду”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з художньої гімнастики”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з біатлону”.

Аудитом встановлено, що за результатами роботи 2016 року **збитковими були 5 підприємств** (половина), за 9 місяців 2017 року – вже **6 підприємств**. Прибуток отримали лише три підприємства у 2016 році – 858,8 тис. грн і два підприємства за 9 місяців 2017 року – 34,0 тис. гривень.

ДП “Об’єднання спортивно-господарських споруд” **взагалі не здійснює будь-якої діяльності. Заборгованість** цього підприємства станом на 30.09.2016 – **5339,4 тис. гривень**. **Державне майно** площею 606,4 м² перебуває у **податковій заставі** (згідно з описом від 06.07.2012 № 22/19-126). Міністерство листом від 03.08.2016 № 6932/6.4 погодило проект постанови Кабінету Міністрів України щодо передачі підприємства до сфери управління Фонду державного майна України з метою здійснення заходів з його ліквідації.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 6 Закону № 185, уповноважений орган управління об’єктами державної власності вживає заходи до поліпшення роботи підприємств, що належать до сфери його управління. Водночас **Мінмолодьспортом конкретні заходи з поліпшення роботи державних підприємств, що є базами олімпійської підготовки, не визначені.**

Слід зазначити, що фінансово-господарську діяльність 6 підприємств Міністерством у 2016 році визнано³³ неефективною.

За інформацією директора департаменту економіки та фінансів Міністерства, для поліпшення роботи підприємств їм надається з держбюджету фінансова підтримка і проводиться робота з директорами щодо недопущення перевищення фактичних видатків до затверджених у фінансових планах. Також проводиться робота із зменшення кредиторської заборгованості ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський” (далі – ДП “НСК “Олімпійський”), ДП “Арена Львів” і ДП “СК “Атлет” (до його складу 30.10.2017 приєднано ДП “Палац спорту”), яка утворилась у зв’язку з недофінансуванням за рахунок коштів держбюджету заходів Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу³⁴.

Фінансову підтримку (за кошти бюджетної програми за КПКВК 3401220) фактично було надано у 2016 році двом підприємствам, яким планувалось змінити фінансовий стан на беззбитковий або прибутковий. Однак лише одне з них досягло беззбиткового стану.

Загальна сума заборгованості вищезазначених трьох підприємств, яка утворилась після підготовки і проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, за інформацією Міністерства, станом на 21.11.2017 була 3228,8 млн гривень.

³³ Лист Мінмолодьспорту від 05.04.2017 № 2967/6.4 за підписом заступника Міністра Даневича М. В. до Мінекономрозвитку щодо виконання постанови Кабінету Міністрів України від 19.06.2007 № 832 “Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об’єктами державної власності та критерії визначення ефективності управління об’єктами державної власності” у 2016 році.

³⁴ Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2010 № 357.

Наприклад, загальна сума заборгованості ДП “НСК “Олімпійський” перед підрядними організаціями, сума штрафних санкцій, додаткове фінансове зобов’язання, пов’язане з примусовим виконанням рішень судів, погашення суми позики і заборгованості з плати за користування нею становила 2476,4 млн гривень.

Довідково. Заборгованість ДП “НСК “Олімпійський” перед підрядними організаціями за фактично виконані та прийняті роботи становила 134647,6 тис. грн, з них 100172,8 тис. грн підтверджено відповідними рішеннями суддів. У зв’язку з невиконанням зобов’язань перед підрядними організаціями нараховано 89124,4 тис. грн штрафних санкцій, що підтверджено рішеннями судів. Додаткове фінансове зобов’язання, пов’язане з примусовим виконанням рішень судів, становило 19002,5 тис. гривень. Сума запозичень – 2230812,8 тис. грн, заборгованість з оплати за користування такими запозиченнями – 2795,5 тис. гривень.

Заборгованість ДП “СК “Атлет” з отриманої позики на проведення реконструкції споруд до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу становила 43,8 млн гривень.

Загальна сума заборгованості ДП “Арена Львів” з позики, отриманої на будівництво стадіону на вул. Стрійській-Кільцевій дорозі у м. Львові, та плати за користування нею – 708,6 млн гривень. Слід зазначити, що ДП “Арена Львів” визначене позичальником лише 29.12.2012, тобто **через півроку після завершення чемпіонату.**

Ці позики отримані підприємствами у період перебування їх у сфері управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів (далі – Укрєвроінфрапроект). Укрєвроінфрапроект³⁵ був визначений спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади із забезпечення підготовки та реалізації в Україні інфраструктурних проектів для проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу й інших міжнародних спортивних подій.

У постановах Кабінету Міністрів України³⁶ щодо питань надання у 2010–2012 роках державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов’язань за цими запозиченнями Укрєвроінфрапроекту разом з Мінфіном визначено передбачати під час складання проекту державного бюджету на відповідний рік кошти для обслуговування і погашення цих запозичень.

Однак у 2013 році державні підприємства з повним обсягом заборгованості за позиками були передані до сфери управління Мінмолодьспорту. Акти прийняття-передавання затверджені Міністром молоді та спорту України Сафіулінім Р. С. і Головою Укрєвроінфрапроекту Ковалевським В. Г. (громадянином Російської Федерації).

³⁵ Відповідно до Положення про Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2010 № 298. Постанова втратила чинність згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 № 714. Укрєвроінфрапроект перейменовано на Державне агентство інфраструктурних проектів України.

³⁶ Постанови Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 № 766, від 12.10.2010 № 936, від 16.02.2011 № 104, від 06.04.2011 № 387, від 25.04.2012 № 347, від 07.11.2012 № 1034.

Рахункова палата під час аудитів з питань використання коштів на підготовку і проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу неодноразово наголошувала на численних порушеннях при їх використанні. Проте **досі фінансову відповідальність за неефективно і незаконно витрачені бюджетні кошти на проведення цього спортивного заходу несуть державні підприємства**, які не в змозі самотужки погасити заборгованість.

Зокрема, Міністерство у 2017 році погодило³⁷ проекти постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку фінансування деяких інфраструктурних об’єктів” і розпоряджень “Про деякі заходи щодо фінансування НСК “Олімпійський”, “Про деякі заходи щодо фінансування інфраструктурних об’єктів”. Однак станом на 01.12.2017 ці нормативні акти не були прийняті. Згідно з листами державних підприємств, погашення заборгованості за рахунок прибутку від господарської діяльності підприємств є неможливим. **Бездіяльність Уряду і Мінмолодьспорту із зазначеного питання створює ризики припинення функціонування цих об’єктів державної власності.**

У порушення вимог статті 48 Закону № 3808 і всупереч вимогам Положення № 220 Мінмолодьспорт не здійснює контролю за ефективністю використання спортивних споруд, що належать до сфери його управління.

У Міністерстві відсутня інформація про використання у 2016 році і за 9 місяців 2017 року власних спортивних споруд баз олімпійської підготовки для проведення навчально-тренувального процесу і спортивних змагань з метою забезпечення участі національних збірних команд України у міжнародних змаганнях.

Через відсутність контролю з боку Міністерства **у порушення вимог наказу Мінмолодьспорту від 29.09.2010 № 3394 чотирма підприємствами не забезпечено** ведення журналу обліку використання спортивних споруд (ДП “Палац спорту” у 2016 році, ДП “СК “Атлет”, ДП “Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” (далі – ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон”), ДП “НСК “Олімпійський” у листі від 27.10.2017 № 8-1/709 інформацію про ведення журналу не зазначено).

Під час аудиту встановлено, що у 2016 році були завантажені спортивні споруди 6 підприємств від 51 до 307 днів. За 9 місяців 2017 року їх завантаженість становила 32–228 днів, з них лише 5 підприємств повідомили про завантаженість за участю спортсменів національних збірних команд України відповідно до Єдиного календарного плану.

Довідково. Так, завантаженість ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа” за участю спортсменів національних збірних команд становила 100 відс. від загальної завантаженості, ДП “СК “Атлет” (ДП “Палац спорту”) – 22 і 75 відс. у 2016 році і за 9 місяців 2017 року відповідно, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” – 85 і 98 відс., ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів” – 78 і 57 відс., ДП “Арена Львів” – лише 5 і 6 відс. відповідно. ДП “НСК “Олімпійський” таку інформацію не надало.

³⁷ Листи Мінмолодьспорту від 22.09.2017 №№ 7558/11, 7565/11 і від 28.09.2017 № 7679/11.

Слід зазначити, що часткова завантаженість спортивних споруд значною мірою обумовлюється їх неповною відповідністю визначеним стандартам спортивної підготовки. За даними державних підприємств, світовим стандартам, що встановлені міжнародними федераціями з видів спорту, для проведення змагань міжнародного рівня відповідають лише споруда ДП “СК “Атлет” (ДП “Палац спорту”), тенісні корти ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” і стадіон “Арена Львів”.

Крім того, Мінмолодьспорт у порушення вимог Положення про Єдиний електронний всеукраїнський реєстр спортивних споруд, затвердженого власним наказом від 22.04.2009 № 1319, не здійснює контролю за повнотою і достовірністю даних, які вносяться до цього реєстру.

До цього реєстру, що розміщений на сайті Мінмолодьспорту (<http://www.sportsporudy.gov.ua>), станом на 21.11.2017 не включено інформації про спортивні споруди ДП “Спортивний комплекс “Авангард”, ДП “Об'єднання спортивно-господарських споруд”, ДП “СК “Атлет” і ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа”.

Крім того, дані реєстру містять застарілу інформацію, що не відповідає дійсному стану споруд. Так, наявна в реєстрі інформація про ДП “Арена Львів” відрізняється від нормативних актів Уряду щодо органу його управління та реєстраційних документів підприємства. Згідно з технічними характеристиками, які внесено до реєстру, на стадіоні є сауна, тренажерний і атлетичний зали, але такі приміщення на стадіоні відсутні.

У статутах центрів олімпійської підготовки визначено, що вони забезпечують підготовку спортсменів національної збірної команди шляхом проведення постійно діючих НТЗ тривалістю до 250 днів на рік. Підготовка проводиться на спортивних спорудах, де створені умови для харчування, проживання спортсменів, належного медичного і наукового забезпечення їх підготовки і участі в змаганнях.

Міністерство не виконує наданих йому повноважень відповідно до Положення № 220 і не вживає достатніх заходів для розвитку центрів олімпійської підготовки. Наприклад, відповідно до наказу Державної служби молоді та спорту України від 24.01.2013 № 170 утворено ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з біатлону” (далі – ДУ “ДЦОП з біатлону”). При цьому власної матеріально-технічної бази і земельної ділянки установа не має. Для учбово-спортивної роботи центр орендує приміщення³⁸.

Наказом Мінмолодьспорту від 29.01.2016 № 421 визначено утворити ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з художньої гімнастики” (далі – ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики”). Наказом Міністерства від 08.04.2016 № 1330 передбачено безоплатно передати з балансу ДП “СК “Атлет” на баланс ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики” приміщення для занять спортсменів. Однак

³⁸ За даними начальника відділу дитячо-юнацького та резервного спорту Міністерства.

питання передачі майна станом на 01.12.2017 не було вирішене. Крім того, не створені умови для постійного проживання спортсменів на базі центру³⁹.

Також протокольним рішенням Організаційного комітету з підготовки та участі спортсменів України в Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Всесвітніх універсиадах, чемпіонатах світу та Європи від 26.05.2015⁴⁰ визначено Мінфіну за поданням Мінмолодьспорту під час підготовки проекту держбюджету на 2016 рік передбачити утворення і забезпечення діяльності державних центрів олімпійської підготовки із стрибків у воду і легкої атлетики.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 09.08.2017 № 567 дозволив Мінмолодьспорту утворити у сфері його управління ДУ “Східний державний центр олімпійської підготовки з легкої атлетики” і ДУ “Західний державний центр олімпійської підготовки з легкої атлетики”. На сьогодні Міністерством спільно з громадською спілкою “Федерація легкої атлетики України” опрацьовується питання щодо створення і забезпечення діяльності цих установ з 01.01.2018.

Аудитом встановлено, що Мінмолодьспортом не забезпечено належного функціонування системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів і державного майна.

Питання виконання Єдиного календарного плану і діяльності державних підприємств, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту і які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України, у 2016–2017 роках станом на 21.11.2017 на засіданні Колегії Міністерства не розглядалися.

Оцінка стану управління державним майном і ефективності планування та виконання бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 планами діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства на 2016 рік і II півріччя 2017 року не передбачалася⁴¹.

Довідково. Сектор внутрішнього аудиту не провадив діяльності з жовтня 2016 року (у зв'язку із звільненням усіх працівників). Лише з 03.04.2017 призначений завідувач сектору. Станом на 21.11.2017 у секторі працювало дві посадові особи.

Зазначене стало однією з причин використання коштів державного бюджету нерезультативно та з порушенням чинного і бюджетного законодавства.

2.4. Стан реагування на висновки та пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту

Питання ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній службі молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, досліджувалося Рахунковою палатою у 2013 році. Звіт про результати аудиту затверджений постановою Колегії Рахункової палати від

³⁹ Відповідно до Положення про центр олімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 948.

⁴⁰ Під головуванням Прем'єр-міністра України Яценюка А.П.

⁴¹ Інформація завідувача сектору внутрішнього аудиту Мінмолодьспорту.

24.04.2013 № 7-6. За результатами аудиту поінформовано Верховну Раду України і Кабінет Міністрів України.

Кабінету Міністрів України запропоновано *доручити*:

- *Мінмолодьспорту і Мінфіну прискорити розробку і затвердження положення про національні збірні команди України, яке визначає порядок їх комплектування, затвердження складу та формування штатної команди.* Аудитом встановлено, що за погодженням з Мінфіном наказом Мінмолодьспорту від 21.08.2015 № 3027⁴² затверджено Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.

Отже, **пропозиція Рахункової палати виконана.**

- *Мінмолодьспорту забезпечити подання проекту змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30 у частині виключення з переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської підготовки, об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу.*

Як встановлено аудитором, до цього переліку включено бази олімпійської підготовки, які не устатковані належним спортивним інвентарем і обладнанням та не використовуються для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань та навчально-тренувального процесу з метою забезпечення участі національних збірних команд України у міжнародних спортивних змаганнях.

Отже, **пропозиція не виконана.** Детальна інформація наведена в розділі 4.

Мінмолодьспорту запропоновано:

- *забезпечити здійснення належного контролю та аналізу виконання спортивних заходів з олімпійських і неолімпійських видів спорту, включених до Єдиного календарного плану на відповідний рік.*

Аудитором встановлено, що **пропозиція не виконана.** Детальна інформація наведена в підрозділах 2.1 і 2.2 розділу 2;

- *максимально залучати для проведення змагань і навчально-тренувальних зборів наявні бази олімпійської підготовки.*

Пропозиція не виконана. Детальна інформація наведена в розділі 4;

- *забезпечити належний внутрішній контроль за використанням коштів держбюджету в розрізі напрямів, визначених паспортами бюджетних програм.*

Пропозиція не виконана. Аудитором встановлено, що бюджетні кошти за окремими напрямами, затвердженими у паспорті бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220, використовувалися з порушенням бюджетного законодавства. Детальна інформація наведена в розділі 5;

- *ініціювати внесення змін до статистичної звітності з метою контролю за рівнем фінансового і матеріального забезпечення спортивних шкіл та виконанням ними плану з навчально-тренувальної роботи.* Як засвідчив аудитор, такі зміни до форми № 5-ФК “Звіт дитячо-юнацької спортивної школи (спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву)” Мінмолодьспортом не внесено.

Отже, **пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту Мінмолодьспортом фактично не виконано, а порушення набули системного характеру.**

⁴² Зареєстрований в Мінюсті 07.09.2015 за № 1078/27523.

3. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ НА ПІДГОТОВКУ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 2016–2017 РОКІВ

У 2016–2017 роках Мінмолодьспортом і Мінфіном кошти державного бюджету на підготовку українських спортсменів та забезпечення їх участі у всеукраїнських і міжнародних змаганнях планувалися і використовувалися за бюджетними програмами “Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту” (КПКВК 3401220) та “Підготовка і участь національних збірних команд в Олімпійських та Юнацьких Олімпійських іграх, Всесвітніх та Європейських іграх” (КПКВК 3401320).

Головною метою виконання цих бюджетних програм визначено організаційне і фінансове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень, резервного спорту, ефективної підготовки та участі національних збірних команд України в Олімпійських та Юнацьких Олімпійських і Європейських іграх, підвищення авторитету держави на міжнародній спортивній арені.

Бюджетними запитами визначена така потреба в коштах: за КПКВК 3401220 на 2016 рік – 1165239,4 тис. грн, на 2017 рік – 1363171,1 тис. грн; за КПКВК 3401320 – відповідно 257442,8 і 144515,8 тис. гривень. Законами про державний бюджет на 2016–2017 роки⁴³ Мінмолодьспорту, як головному розпоряднику бюджетних коштів, затверджені бюджетні призначення за КПКВК 3401220 – 1891668,7 тис. грн (74,8 відс. від визначеної потреби) і КПКВК 3401320 – 399938,9 тис. грн (99,5 відс. від визначеної потреби). Дані щодо забезпечення потреби за бюджетними програмами за КПКВК 3401220 і 3401320⁴⁴ наведено в таблиці.

Таблиця

**Дані щодо потреби і затверджених бюджетних призначень за КПКВК 3401220 і
КПКВК 3401320**

Рік	Потреба всього, тис. грн	Затверджено законами про держбюджет (зі змінами), тис. грн	Затверджено паспортом бюджетної програми (із змінами), тис. грн	Рівень забезпечення потреби, відс.
КПКВК 3401220				
2016	1165239,4	687792,1	710977,6	61,0
2017	1363171,1	1203876,6	1203876,6	88,3
КПКВК 3401320				
2016	257442,8	256536,3	157353,2	61,1
2017	144515,8	143402,6	143402,6	99,2

Дані таблиці свідчать, що обсяги розподілених у 2016–2017 роках Мінмолодьспортом видатків за КПКВК 3401220 покривали обраховану розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня і їхніми одержувачами потребу в середньому на 61 і 88 відс. відповідно, за КПКВК 3401320 – на 61 і 99 відсотка.

⁴³ На 2016 рік – від 25.12.2015 № 928, на 2017 рік – від 21.12.2016 № 1801.

⁴⁴ З урахуванням коштів на проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів.

Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 у 2016–2017 роках затверджені з порушенням термінів, встановлених частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України і пунктом 6 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098 (далі – Правила № 1098). Відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України, зазначене є порушенням бюджетного законодавства.

Довідково. Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 на 2016–2017 роки затверджені відповідно спільними наказами Мінмолодьспорту і Мінфіну від 10.03.2016 № 861/348, від 16.02.2017 № 653/229 і від 31.03.2016 № 1219/406, 28.02.2017 № 820/302.

Крім того, **напрями використання бюджетних коштів у паспорті бюджетної програми за КПКВК 3401320 на 2017 рік не відповідали її завданням, що є порушенням Правил № 1098.** Лише 22.12.2017 до паспорта внесені відповідні зміни.

Довідково. Відповідно до паспорта бюджетної програми за КПКВК 3401320, її завданням, зокрема, є створення належних умов для підготовки і участі національної збірної команди України у X Всеукраїнських іграх з неолімпійських видів спорту 2017 року в м. Вроцлав (Польща). Напрями використання бюджетних коштів передбачають проведення витрат на організацію підготовки та участь національної збірної команди України у X Всесвітніх іграх.

Також запланований паспорт бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220⁴⁵ напрям використання бюджетних коштів “Організація і проведення навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з олімпійських видів спорту, зокрема, із залученням до національних збірних команд спортсменів резервного спорту, в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях за кордоном (крім тих, які будуть проведені в рамках Експерименту)” не передбачає проведення видатків на всеукраїнські, міжнародні змагання на території України та НТЗ за кордоном, тоді як результативні показники, включені до паспорта, передбачають дані щодо кількості таких спортивних заходів.

Довідково. Протягом 9 місяців 2017 року за олімпійськими видами спорту (за винятком видів спорту, залучених до експерименту) проведено 360 всеукраїнських змагань, 39 міжнародних змагань на території України та 128 НТЗ за кордоном, на які станом на 01.11.2017 використано 73446,4 тис. грн державного бюджету за КПКВК 3401220⁴⁶.

Отже, **Мінмолодьспорт, складаючи паспорт бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220, не забезпечив достовірності і повноти інформації, яка міститься в ньому, що є недотриманням вимоги пункту 9 розділу I Правил № 1098.** Вказане, згідно із пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України, є порушенням бюджетного законодавства.

Спільним наказом Мінмолодьспорту і Мінфіну від 15.12.2017 № 5157/1027 до паспорта бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 внесено відповідні зміни.

⁴⁵ У редакціях спільних наказів Мінмолодьспорту і Мінфіну від 16.02.2017 № 653/229, від 14.09.2017 № 3852/770, від 30.10.2017 № 4539/890.

⁴⁶ За інформацією начальника планово-економічного відділу Управління “Укрспортзабезпечення”.

4. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ З ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

Відповідно до пункту 1 Порядку надання закладу фізичної культури і спорту статусу бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки (далі – Порядок № 30)⁴⁷, такий статус надається закладу фізичної культури і спорту, спортивні споруди якого мають умови для проживання та харчування спортсменів, устатковані належним спортивним інвентарем та обладнанням, використовуються для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань та навчально-тренувального процесу з метою забезпечення участі членів збірних команд України у міжнародних спортивних змаганнях.

Довідково. Бази олімпійської, паралімпійської і дефлімпійської підготовки – заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди і призначені забезпечувати умови для проживання, харчування, проведення НТЗ спортсменів національних збірних команд і обладнані спортивним спорядженням та інвентарем для підготовки спортсменів до всеукраїнських і міжнародних змагань (стаття 48 Закону № 3808).

Згідно з пунктом 3 Порядку № 30, Міністерство подає на розгляд Кабінету Міністрів України перелік закладів, яким пропонується надати статус бази олімпійської підготовки спортсменів. Також визначає вид спорту, за якими проводяться змагання і НТЗ на базі; встановлює відповідність спортивних споруд діючим будівельним і санітарним нормам; відповідність спортивних споруд, інвентарю, спорядження та обладнання вимогам правил і регламенту проведення змагань, затверджених міжнародними спортивними організаціями, асоціаціями, національними федераціями, та відповідність закладу статусу бази олімпійської підготовки.

Станом на 19.09.2017 до Переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки⁴⁸ (далі – Перелік баз) було включено 73 заклади, призначені для підготовки національних збірних команд за 44 олімпійськими видами спорту. Із загальної кількості баз чотири розташовані на анексованій території АР Крим, 6 – на тимчасово окупованій території Донецької і Луганської областей.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 734 до Переліку баз внесено зміни: включено 7 закладів фізичної культури і спорту⁴⁹ і одночасно

⁴⁷ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30.

⁴⁸ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30 (зі змінами від 14.05.2015 № 287).

⁴⁹ Споруда спортивно-оздоровчого призначення ТОВ “ФОРС С”, м. Харків (гольф); Міжнародна тенісна академія, м. Київ (теніс); заклад “Міська дитячо-юнацька спортивна школа № 1”, м. Вінниця (легка атлетика, хокей на траві); Львівський стрілецький стенд, м. Львів (стендовастрільба); Водно-веслувальна база “Динамо” Одеської обласної організації фізкультурно-спортивного товариства “Динамо”, 14 км Овідіопольської дороги, Овідіопольський район Одеської області (веслування на байдарках і каное); стадіон “Динамо” Одеської обласної організації ФСТ “Динамо”, м. Одеса (легка атлетика, дзюдо, боротьба вільна, триатлон, баскетбол); спортивний комплекс “Динамо” Одеської обласної організації ФСТ “Динамо”, м. Одеса (плавання, дзюдо, боротьба вільна, триатлон, баскетбол).

позбавлено статусу бази олімпійської підготовки вісім таких закладів⁵⁰. В Україні відсутні бази олімпійської підготовки національних збірних команд за 11 олімпійськими видами спорту⁵¹, з них за 9 видами спорту до складу національних збірних команд включено більше 500 спортсменів (8,4 відс. їх загального складу).

Аудитом встановлено, що до Переліку баз включено 9 баз олімпійської підготовки, які взагалі не мають відповідних спортивних споруд, обладнання і інвентарю для проведення спортивних заходів⁵² за 17 видами спорту.

Довідково. ДП “Об’єднання спортивно-господарських споруд” взагалі не має спортивних споруд, хоча має статус бази олімпійської підготовки з легкої атлетики. У ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” наявна відкрита бігова доріжка і тенісні корти зі штучним покриттям не відповідають міжнародним стандартам. Водно-вслувальна база “Динамо” Одеської обласної організації ФСТ “Динамо”, якій 20.09.2017 надано статус бази олімпійської підготовки з веслування на байдарках і каное, не має спортивного і тренажерного залу та достатньої кількості місць для проживання і харчування спортсменів.

Із вказаних 9 баз олімпійської підготовки 6 внесено до переліку баз олімпійської та паралімпійської підготовки, що звільняються від плати на землю⁵³.

Крім того, 40 баз не можуть забезпечити проведення НТЗ і змагань національних збірних команд за всіма визначеними Переліком баз видами спорту. Так, 21 база через відсутність необхідного обладнання і устаткування не може забезпечити проведення спортивних заходів за 28 видами спорту, 14 баз через завантаженість навчальним процесом – за 8 видами спорту, 5 баз через проведення робіт з реконструкції – за 5 видами спорту.

Наприклад, на базах олімпійської підготовки для проведення спортивних заходів з дзюдо: ДП “Палац спорту” (ДП “СК “Атлет”), КП “Палац спорту”, м. Харків, Навчально-спортивна база зимових видів спорту “Тисовець”, м. Сколе, стадіон “Динамо” Одеської обласної організації ФСТ “Динамо”, Фізкультурно-оздоровчому комплексі “Динамо”, м. Житомир, – відсутній необхідний спортивний інвентар (татамі).

Також у 2016 році та за 9 місяців 2017 року на трьох базах олімпійської підготовки із дзюдо (Національний університет фізичного виховання та спорту, Навчально-спортивна база літніх видів спорту Міністерства оборони України, м. Львів, та Комплекс спортивних споруд Миколаївської облорганізації “Динамо”) спортивні заходи не проводились, тому що не були включені до Єдиного календарного плану.

⁵⁰ Спортивний комплекс “Олімпійський”, м. Курахове, Мар’їнський район Донецької області; гірськолижний СОК “Красія”, смт Великий Березний Закарпатської області; Учбово-спортивна база “Спартак”, м. Запоріжжя; Навчально-спортивна база “Черемош”, смт Верховина Івано-Франківської області; СК плавальних басейнів “Водолій”, м. Миколаїв; КЗ “Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа “ХТЗ”, м. Харків; КП “Харківський палац спорту”, м. Харків; Навчально-спортивна база “Скадовськ”, м. Скадовськ Херсонської області.

⁵¹ Бейсбол, софтбол, веслувальний слалом, велоспорт (маунтенбайк), ВМХ, волейбол пляжний, бобслей, скелетон, кьорлінг, санний спорт, настільний теніс, вітрильний спорт.

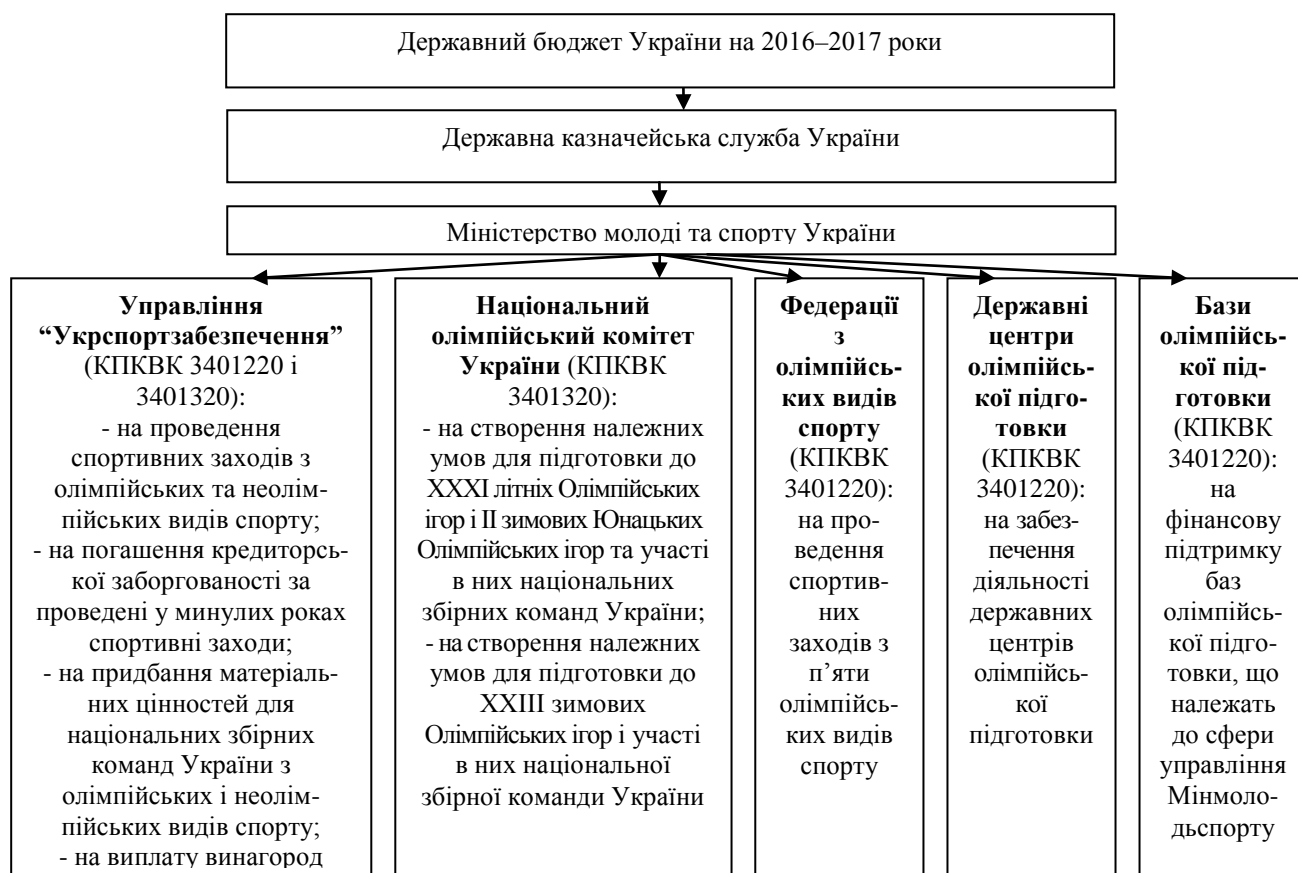
⁵² Інформація федерацій з відповідних видів спорту про заповнюваність баз олімпійської підготовки за період з 01.01.2016 по 01.10.2017.

⁵³ Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 496.

5. СТАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗБОРІВ І ЗМАГАНЬ З ОЛІМПІЙСЬКИХ І НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ І УЧАСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ В ОЛІМПІЙСЬКИХ І ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ

Мінмолодьспортом у 2016 році і протягом 9 місяців 2017 року на підготовку і участь національних збірних команд з олімпійських та неолімпійських видів спорту у всеукраїнських змаганнях і змаганнях міжнародного рівня, надання фінансової підтримки базам олімпійської підготовки, забезпечення діяльності державних центрів олімпійської підготовки, виплату грошових винагород для заохочення спортсменів і їх тренерів використано 640198,8⁵⁴ і 523819,4 тис. грн відповідно. Бюджетні асигнування у сумі 11478,8 тис. грн до кінця бюджетного 2016 року не використані, що свідчить про неефективність відповідних управлінських рішень Мінмолодьспорту. Рух коштів у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року на зазначені цілі відображає схема.

Схема. Рух коштів на підготовку і участь національних збірних команд у змаганнях, надання фінансової підтримки базам олімпійської підготовки, забезпечення діяльності державних центрів олімпійської підготовки, виплату грошових винагород

⁵⁴ З урахуванням 6274,4 тис. грн, які використано за рахунок інших напрямів використання бюджетних коштів.

Як впливає зі схеми, Державною казначейською службою України бюджетні асигнування, згідно із розподілами Мінмолодьспорту, розподіляються на реєстраційні рахунки розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня: Управління “Укрспортзабезпечення”, державних центрів олімпійської підготовки та одержувачів бюджетних коштів: Національного олімпійського комітету України, федерацій з олімпійських видів спорту, баз олімпійської підготовки. Територіальні органи Державної казначейської служби України здійснювали розрахунки за наявності кошторисів, планів використання бюджетних коштів і відповідних документів.

5.1. Стан використання коштів держбюджету на проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських і неолімпійських видів спорту

Проведення НТЗ і забезпечення участі національних збірних команд з олімпійських та неолімпійських видів спорту у всеукраїнських змаганнях і змаганнях міжнародного рівня, у тому числі Олімпійських і зимових Юнацьких Олімпійських іграх, у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року здійснювалося відповідно до єдиних календарних планів на 2016 і 2017 роки, затверджених наказами Мінмолодьспорту (зі змінами) від 29.12.2015 № 4716 (діяв до 12.02.2016), від 12.02.2016 № 571 і від 06.01.2017 № 52 (діяв до 28.04.2017), від 28.04.2017 № 1786.

Довідково. Згідно з поясненням директора департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту, Єдиний календарний план формується з урахуванням пропозицій відповідних національних спортивних федерацій на основі календарних планів міжнародних спортивних федерацій з видів спорту та затверджених програм підготовки національних збірних команд України з видів спорту. Після визначення переліку міжнародних заходів з виду спорту формуються всеукраїнські відбіркові змагання та НТЗ. Спортивні заходи фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, коштів федерацій та інших джерел.

У 2016 році на організацію і проведення спортивних заходів з олімпійських та неолімпійських видів спорту, погашення кредиторської заборгованості за проведені у попередніх роках спортивні заходи і створення належних умов для підготовки та участі національних збірних команд України у XXXI літніх Олімпійських іграх та II зимових Юнацьких Олімпійських іграх використано 521543,7 тис. грн⁵⁵ бюджетних асигнувань за КПКВК 3401220 і 3401320.

Розподілені бюджетні асигнування в сумі 10997,6 тис. грн (2,1 відс.) до кінця бюджетного року не використані, з них **через відсутність** відповідних **управлінських рішень з боку Мінмолодьспорту** за КПКВК 3401220 для проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту **не використано 10450,7 тис. гривень**. Разом з тим, наприклад за олімпійськими видами спорту (бокс, боротьба греко-римська, стрільба із лука, фрістайл), у 2016 році через недостатність фінансування не проведено 62 спортивних заходів або не взято в них участі. Ці види спорту, згідно із наказами Мінмолодьспорту, включені до першої категорії пріоритетності (визначено першочергове спрямування коштів).

⁵⁵ Із них 1424,5 тис. грн за рахунок інших напрямів використання бюджетних коштів.

Довідково. Кредиторська заборгованість за КПКВК 3401220 за спортивними заходами з олімпійських видів спорту станом на 01.01.2017 – 88,9 тис. гривень.

За 9 місяців 2017 року за КПКВК 3401220 і 3401320 на проведення спортивних заходів з олімпійських і неолімпійських видів спорту, погашення кредиторської заборгованості за проведені у 2016 році спортивні заходи, створення належних умов для підготовки і участі національних збірних команд України до X Всесвітніх ігор та XXIII зимових Олімпійських ігор 2018 року використано загалом 429807,7 тис. гривень.

Єдиним календарним планом на 2016 рік (зі змінами) передбачено проведення з використанням коштів державного бюджету за КПКВК 3401220 1556 НТЗ і змагань з олімпійських видів спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту)⁵⁶. Планова вартість цих спортивних заходів становить 300004,9 тис. грн, або 100 відс. від асигнувань, передбачених паспортом бюджетної програми на вказані цілі. Крім того, Єдиним календарним планом передбачено проведення 1810 спортивних заходів без залучення коштів держбюджету⁵⁷.

Єдиним календарним планом на 2017 рік (зі змінами) станом на 27.10.2017 передбачено проведення 3514 спортивних заходів за олімпійськими видами спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту), із них 2755 – протягом 9 місяців 2017 року. Планова вартість цих заходів коштом державного бюджету становить 350021,7 тис. гривень. **Сума визначена в розрізі кожного виду спорту без розшифрування за спортивними заходами.**

Довідково. На вказані цілі паспортом бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 у редакції наказу Мінмолодьспорту і Мінфіну від 14.09.2017 № 3852/770 передбачено 340111,8 тис. грн, у редакції наказу від 30.10.2017 № 4539/890 – 350785,4 тис. гривень. За поясненням Мінмолодьспорту, причиною розбіжностей між обсягом видатків, визначених у Єдиному календарному плані та паспорті бюджетної програми, є те, що окремі проекти наказів про зміни до Єдиного календарного плану були на підписі керівництва Міністерства.

У 2016 році Міністерством на проведення і участь у 1522 спортивних заходах⁵⁸ використано 292010,1 тис. грн бюджетних коштів за КПКВК 3401220. На 1433 аналогічні заходи, проведення яких заплановано впродовж січня-вересня 2017 року, станом на 01.11.2017 використано 271974,8 тис. гривень.

Виконання спортивних заходів з використанням коштів державного бюджету (крім видів спорту, залучених до експерименту) здійснювалось відповідно до наказів Мінмолодьспорту (підписані Міністром Ждановим І. О., в. о. Міністра - першим заступником Міністра Гоцулом І. Є., заступником Міністра Даневичем М. В.) про їх проведення і підготовлених на їх підставі наказів Управління “Укрспортзабезпечення” про фінансове і матеріально-технічне забезпечення заходу. Відповідальність за проведення заходів покладено, згідно із наказами Міністерства, на тренерів національних збірних команд України.

⁵⁶ 615 НТЗ і 532 міжнародних і 409 всеукраїнських змагань.

⁵⁷ 369 НТЗ і 906 міжнародних і 535 всеукраїнських змагань.

⁵⁸ У 611 НТЗ, 526 міжнародних і 385 всеукраїнських змаганнях.

У порушення пункту 4¹ Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.2012 № 152 (далі – Порядок № 152), **за відсутності обґрунтованих подань національних спортивних федерацій** щодо необхідності проведення НТЗ за кордоном **проведено 92 НТЗ** за 10 олімпійськими видами спорту⁵⁹ **за кордоном**. На проведення цих заходів із державного бюджету 2016–2017 років станом на 01.11.2017 за КПКВК 3401220 **використано загалом 14485,7 тис. грн** (2016 рік – 10951,8 тис. грн на 66 НТЗ і 2017 рік – 3533,9 тис. грн на 26 НТЗ). Отже, **ці кошти використано з порушенням чинного законодавства.**

Довідково. Наприклад, за олімпійським видом спорту “стрільба із лука” протягом 9 місяців 2017 року проведено два НТЗ за кордоном. На їх проведення із державного бюджету 2017 року станом на 01.11.2017 використано 619,7 тис. гривень. Разом з тим всупереч вимогам пункту 4¹ Порядку № 152 обґрунтовані подання ВГО “Федерація стрільби із лука України” на проведення вказаних двох НТЗ за кордоном у Мінмолодьспорті відсутні.

З метою реалізації експерименту і проведення спортивних заходів у 2016 році Міністерством у серпні 2015 року та листопаді 2016 року укладено п’ять договорів з національними спортивними федераціями⁶⁰. Укладання таких договорів у 2017 році здійснено в січні⁶¹. Договори з ВГО “Федерація хокею на траві України” і ВГО “Федерація регбі України” взагалі не були укладені. Документального підтвердження причин відсутності таких договорів Міністерством не надано. ВГО “Федерація хокею на траві України” в листі від 31.10.2017 поінформувала лише про відтермінування участі в експерименті, про виключення її з переліку федерацій, які його реалізують, повідомлено не було.

Згідно з умовами договорів, загальна сума коштів державного бюджету, яка повинна бути Мінмолодьспортом виділена національним спортивним федераціям, становить 209438,9 тис. грн⁶², з них у 2016 році – 91874,8 тис. грн, 2017 році – 117564,1 тис. гривень. Використання цих коштів здійснюється відповідно до Порядку № 152.

Відповідно до договорів, однією з умов участі в експерименті є залучення власних коштів федерацій для покриття ризиків, що можуть виникнути під час організації і проведення заходів. Обсяг залучених федераціями власних коштів визначений у розмірі 19117,0 тис. грн⁶³ (8,4 відс. від загальної суми витрат на

⁵⁹ Художня гімнастика, стрільба із лука, гірськолижний спорт, лижне двоборство, лижні гонки, санний спорт, скелетон, сноубординг, стрибки з трампліну, фристайл.

⁶⁰ З федераціями: баскетболу – договір від 13.08.2015 № 103/19/15, зі стрибків у воду – від 13.05.2015 № 104/19/15, легкої атлетики – від 13.05.2015 № 105/19/15, важкої атлетики – від 13.05.2015 № 106/19/15, хокею – від 07.11.2016 № 114/4/16.

⁶¹ З федераціями: баскетболу – договір від 24.01.2017 № 4/17/17, зі стрибків у воду – від 24.01.2017 № 5/17/17, легкої атлетики – від 24.01.2017 № 3/17/17, важкої атлетики – від 24.01.2017 № 2/17/17, хокею – від 24.01.2017 № 6/17/17.

⁶² Федерації: баскетболу – 50867,0 тис. грн, зі стрибків у воду – 40354,2 тис. грн, легкої атлетики – 76152,1 тис. грн, важкої атлетики – 30384,0 тис. грн, хокею – 11681,6 тис. гривень.

⁶³ Федерації: легкої атлетики – 3600,0 тис. грн і 2100,0 тис. грн, важкої атлетики – 2979,0 тис. грн і 1500,0 тис. грн, баскетболу – 1200,0 тис. грн і 3000,0 тис. грн, стрибків у воду – 880,0 тис. грн і 2000,0 тис. грн, хокею – 118,0 тис. грн і 1740,0 тис. грн відповідно.

проведення спортивних заходів), з них у 2016 році – 8777,0 тис. грн, у 2017 році – 10340,0 тис. гривень.

Також за умовами договорів 2016 року передбачено подання щомісяця до 15 числа Мінмолодьспорту звіту про використання коштів на проведення спортивних заходів. Форма цього звіту передбачає надання даних про проведені видатки за рахунок коштів держбюджету і власних коштів федерацій. Проте, згідно з умовами договорів, укладених у 2017 році, звітність подається лише після використання коштів державного бюджету.

Національні спортивні федерації за умовами експерименту зобов'язані підвищити рівень підготовки вітчизняних спортсменів та їх спортивних досягнень насамперед на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу і Європи; підвищити відповідальність федерацій за розвиток виду спорту і рівень його популярності; якість організації і проведення спортивних заходів, ефективно та раціональне використання бюджетних коштів. Разом з тим виконання таких зобов'язань договорами 2016 року не передбачене.

Як зазначено в договорах, ці зобов'язання визначаються протоколом узгодження очікуваного результату проведення експерименту, який є невід'ємною частиною договорів 2016 року. Аудитом встановлено, що такі протоколи у Міністерстві відсутні, за винятком протоколу, підписаного з ВГО “Федерація хокею України”. У договорах, укладених 2017 року, вимога щодо підписання протоколу не передбачена. Як наслідок, **неможливо оцінити взяття національними спортивними федераціями зобов'язань з метою досягнення очікуваного результату.**

Аудитом встановлено, що розподіл коштів затверджувався робочою групою⁶⁴, до складу якої поряд з представниками Міністерства включено спеціалістів Національного олімпійського комітету України і громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування.

Довідково. Міністерством визначено, що для видів спорту, які відносяться до I групи (важка і легка атлетика, стрибки у воду), спрямовується 68 відс. коштів, виділених з державного бюджету на організацію і проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту. Для видів спорту, які віднесено до III групи (баскетбол, хокей з шайбою), – 10 відсотків. При розподілі коштів також ураховуються результати спортсменів з відповідних видів спорту на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу і Європи.

Єдиним календарним планом на 2016 рік за бюджетною програмою за КПКВК 3401220 заплановано використання коштів держбюджету на організацію і проведення 447 спортивних заходів з 5 олімпійських видів спорту, включених до експерименту, – 91875,0 тис. грн (100 відс. від обсягу коштів, передбачених у паспорті бюджетної програми). Також передбачено проведення 244 спортивних заходів без залучення бюджетного фінансування.

На 2017 рік заплановано використання коштів держбюджету в сумі 128602,6 тис. гривень. Усього у січні-вересні 2017 року передбачено проведення 671 спортивного заходу.

⁶⁴ Затверджена наказом Мінмолодьспорту від 23.10.2015 № 3899.

Аудитом встановлено, що **національними спортивними федераціями** з важкої і легкої атлетики, стрибків у воду, баскетболу, хокею з шайбою в порушення умов договорів, укладених у 2016 році, **звіти про проведені спортивні заходи за рахунок коштів державного бюджету подано Міністерству не в повному обсязі**. Так, із 447 спортивних заходів, які заплановані в Єдиному календарному плані, звіти про проведення надано лише за 216, що становить 48 відс. від загальної кількості запланованих спортивних заходів з використанням коштів державного бюджету. Разом з тим інформація про обсяг використаних коштів державного бюджету на їх проведення формою звіту не передбачена.

Довідково. ВГО “Федерація важкої атлетики України” відзвітовано Міністерству про проведення протягом січня-травня і жовтня-листопада 2016 року 18 спортивних заходів із 54 передбачених у Єдиному календарному плані на цей період. Звіти за 37 спортивними заходами, проведення яких заплановано в червні-вересні і грудні 2016 року, в Міністерстві відсутні.

У 2017 році (станом на 01.10.2017), згідно зі звітами, наданими національними спортивними федераціями, проведено 403 спортивні заходи.

На їх організацію і проведення у 2016 році використано 89418,9 тис. грн бюджетних коштів (97,3 відс. затверджених), за 9 місяців 2017 року – 88311,2 тис. грн (75,1 відсотка). Обсяг використаних власних коштів національних спортивних федерацій у 2016 році становив 13001,8 тис. грн (148,1 відс. від передбачених умовами договорів). **Інформація про обсяги власних коштів федерацій, залучених до проведення спортивних заходів за 9 місяців 2017 року, у Міністерстві відсутня.**

Результати аудиту засвідчили, що національними спортивними федераціями з баскетболу, важкої і легкої атлетики, стрибків у воду 2016 року не забезпечено виконання зобов’язань щодо належної підготовки спортсменів національних збірних команд України у змаганнях міжнародного рівня і підвищення їх спортивних досягнень. Зокрема, українськими спортсменами за результатами участі в змаганнях міжнародного рівня здобуто 78 медалей за I-III місця, що на 10 медалей менше, ніж було заплановано. Крім того, спортсменами національної збірної команди з баскетболу не виборено права представляти Україну на Олімпійських іграх 2016 року.

Таким чином, **Мінмолодьспортом у 2016 році не забезпечено належного контролю за проведенням спортивних заходів національними спортивними федераціями, залученими до експерименту. Відповідні звіти федераціями подано не в повному обсязі. Як наслідок, Міністерство не володіє інформацією про виконання національними спортивними федераціями Єдиного календарного плану і обсягу використаних коштів державного бюджету в розрізі спортивних заходів.**

Також **Мінмолодьспорт не аналізував виконання національними спортивними федераціями зобов’язань у частині підвищення рівня підготовки спортсменів відповідних видів спорту та поліпшення їх спортивних досягнень. Як наслідок, у 2016 році очікувані результати експерименту не досягнуто.**

У II зимових Юнацьких Олімпійських іграх 2016 року (м. Ліллекхаммер, Норвегія) брали участь українські спортсмени із 9 зимових олімпійських видів спорту. У XXXI літніх Олімпійських іграх 2016 року брали участь українські спортсмени із 27 літніх олімпійських видів спорту.

Довідково. У 2016 році за КПКВК 3401320 на створення належних умов для підготовки та участі національних збірних команд України у II зимових Юнацьких Олімпійських іграх використано 4573,9 тис. грн та у XXXI літніх Олімпійських іграх – 94247,0 тис. грн (100 відс. і 99,3 відс. відповідно від передбачених бюджетних асигнувань). Згідно із звітом про виконання паспорта бюджетної програми станом на 01.01.2017 за КПКВК 3401320 і звітами про заборгованість за бюджетними коштами, видатки за цією бюджетною програмою в розрізі напрямів використання бюджетних коштів проведено відповідно до фактичних потреб. Кредиторська і дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 відсутня (крім кредиторської заборгованості в сумі 71,4 тис. грн, яка утворилася 2014 року та списана у 2017 році).

Участь у XXXI літніх Олімпійських іграх брали спортсмени за 27 видами спорту, з яких за 19 видами вибороли 1-6 місця (у т. ч. велоспорт-трек).

Згідно із звітом про виконання паспорта бюджетної програми станом на 01.01.2017 за КПКВК 3401320, на цих Олімпійських іграх спортсмени вибороли 2 золоті та 4 бронзові медалі, що відповідно на 3 і 12 медалей менше, ніж було заплановано. Срібних медалей виборено 5 (заплановану кількість). Крім того, українські спортсмени посіли 8 четвертих, 13 п'ятих, 5 шостих місць, або на 4, 5 і 3 відповідно більше планових показників.

За дев'ятьма видами спорту (у т. ч. велоспорт-маунтенбайк і велоспорт-шосе) призових місць українські спортсмени не вибороли взагалі. Разом з тим на їх підготовку до XXXI літніх Олімпійських ігор із держбюджету за КПКВК 3401320 **використано загалом 8082,8 тис. гривень.** Отже, **кошти використано нерезультативно.**

Єдиним календарним планом на 2016 рік за бюджетною програмою за КПКВК 3401220 заплановано проведення 441 спортивного заходу з неолімпійських видів спорту⁶⁵ з використанням з держбюджету 43505,0 тис. грн (на 3814,9 тис. грн більше, ніж передбачено паспортом бюджетної програми). Також передбачено проведення 1608 спортивних заходів без залучення коштів держбюджету.

У Єдиному календарному плані на 2017 рік на такі цілі заплановано використання з держбюджету 45158,8 тис. гривень. Ці витрати Міністерством визначено в розрізі окремих видів спорту без розподілу їх за спортивними заходами.

У 2016 році на проведення і участь у 433 спортивних заходах використано з держбюджету 41114,7 тис. грн, у 2017 році (станом на 01.11.2017) – 30250,2 тис. грн на проведення і участь у 320 заходах, запланованих на січень-вересень.

Аудитом встановлено, що у 2016 році за напрямками використання бюджетних коштів, передбачених паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220, зокрема, “Проведення ВЦФЗН “Спорт для всіх” всеукраїнських масових фізкультурно-оздоровчих заходів та заходів з

⁶⁵ Згідно із статтею 1 Закону № 3808, неолімпійські види спорту – види спорту, які не включені до програми Олімпійських ігор.

методологічного забезпечення регіональних та місцевих центрів фізичного виховання “Спорт для всіх”, “Забезпечення діяльності Державного центру олімпійської підготовки з гімнастики художньої” і “Забезпечення діяльності штатних збірних команд України з олімпійських і неолімпійських видів спорту” не використано 4659,6 тис. грн, з них **3814,9 тис. грн**, згідно з довідками про зміни до кошторисів, Міністерством розподілено Управлінню “Укрспортзабезпечення” на проведення 16 спортивних заходів із 7 неолімпійських видів спорту⁶⁶. Проте, відповідно до паспорта бюджетної програми, фінансування таких спортивних заходів здійснювалося за іншим напрямом використання бюджетних коштів – “Організація і проведення згідно з Єдиним календарним планом на 2016 рік навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з неолімпійських видів спорту в Україні та за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях закордоном”.

Водночас Мінмолодьспортом не вжито заходів щодо внесення відповідних змін до паспорта бюджетної програми на 2016 рік. Як встановлено аудитом, Управлінням “Укрспортзабезпечення” на проведення 16 спортивних заходів із 7 неолімпійських видів спорту використано лише 1424,5 тис. гривень. У результаті обсяг використаних коштів за напрямом їх використання “Організація і проведення згідно з Єдиним календарним планом на 2016 рік навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з неолімпійських видів спорту в Україні та за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях закордоном” перевищує на 1424,5 тис. грн відповідні фінансові показники, визначені за цим напрямом у паспорті бюджетної програми (39690,2 тис. гривень).

Аудитом також встановлено, що у 2016 році за КПКВК 3401220 видатки за напрямом використання бюджетних коштів “Забезпечення виплати грошових винагород спортсменам та їх тренерам за зайняті в офіційних міжнародних змаганнях призові місця” становили 38739,2 тис. грн, що на 4849,9 тис. грн більше, ніж затверджено паспортом бюджетної програми (33889,3 тис. гривень). Ці видатки проведено за рахунок невикористаних коштів, передбачених на виплату державних стипендій, стипендій Президента України і Кабінету Міністрів України спортсменам, тренерам, діячам фізичної культури та спорту.

Отже, **в результаті бездіяльності Міністерства**, неухвалення ним своєчасних і ефективних рішень **кошти держбюджету в сумі 6274,4 тис. грн використані не за цільовим призначенням**. Відповідно до пункту 24 статті 116 Бюджетного кодексу України, це є **порушенням бюджетного законодавства**.

5.2. Здійснення процедур закупівель для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях та виконання умов договорів

У 2016–2017 роках закупівля матеріальних цінностей для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях

⁶⁶ Сумо, бодіблінг, боротьба самбо, підводний спорт, таїландський бокс Муей Тай, пляжний футбол, футзал.

здійснювалася Управлінням “Укрспортзабезпечення”⁶⁷ за визначеною Міністерством номенклатурою та встановленими технічними вимогами до них.

На придбання спортивного одягу, взуття та аксесуарів загального і спеціального призначення, малоцінного спортивного інвентарю загального призначення, обладнання та інвентарю довгострокового використання для забезпечення підготовки національних збірних команд України у 2016 році використано 3496,1 тис. грн, за 9 місяців 2017 року – 20298,2 тис. грн, або відповідно 91 і 63 відс. від обсягів, визначених паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220.

За 9 місяців 2017 року для участі національної збірної команди України у XXIII зимових Олімпійських іграх, X Всесвітніх іграх і придбання обладнання та інвентарю довгострокового використання, необхідних для підготовки спортсменів-кандидатів до складу національної збірної команди для участі у X Всесвітніх іграх, за КПКВК 3401320 використано 10323,5 тис. грн (43 відс. визначених обсягів).

Управління “Укрспортзабезпечення” за результатами проведених торгів із закупівлі спортивного одягу, взуття та аксесуарів, спортивного інвентарю індивідуального використання, спеціального і фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання і послуг у період з 12.12.2016 по 26.12.2016 уклало 14 договорів на загальну суму 3727,1 тис. гривень. **Через неповне виконання умов договору щодо постачання ПП “АІК” рюкзаків спортивних (667 замість 1250) 230,9 тис. грн до кінця 2016 року не використані.** Крім того, **через несвоєчасне ухвалення Мінмолодьспортом рішення про закупівлю спортивного одягу, взуття та аксесуарів загального і спеціального призначення, малоцінного спортивного інвентарю загального призначення, обладнання і інвентарю довгострокового використання для забезпечення підготовки національних збірних команд України з олімпійських і неолімпійських видів спорту (28.10.2016 і 02.12.2016) до кінця 2016 року не використано 101,8 тис. грн бюджетних коштів.**

Станом на 01.10.2017 Управлінням „Укрспортзабезпечення” укладено 11 договорів на придбання вищевказаних матеріальних цінностей на суму 20298,2 тис. грн (63 відс. від суми, визначеної паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220 на 2017 рік).

Крім того, за результатами проведених торгів з придбання обладнання і інвентарю для підготовки та участі національної збірної команди у X Всесвітніх іграх та XXIII зимових Олімпійських іграх укладено 30 договорів на суму 10323,5 тис. гривень. Ці видатки передбачені за рахунок коштів за КПКВК 3401320 на 2017 рік.

Управління “Укрспортзабезпечення” всі закупівлі (незалежно від вартості) здійснювало із використанням електронної системи закупівель

⁶⁷ Згідно з положенням у редакції наказу Мінмолодьспорту від 27.11.2013 № 1122, до функцій Управління “Укрспортзабезпечення” віднесено придбання спортивного одягу, взуття та аксесуарів, спортивного інвентарю індивідуального користування, спеціального і фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, нагородної атрибутики, товарів, майна тощо для потреб збірних команд України.

(веб-портал уповноваженого органу з питань закупівель <https://prozorro.gov.ua>).

У порушення статті 11 Закону України від 25.12.2015 № 922 “Про публічні закупівлі” (далі – Закон № 922) для проведення процедур закупівель у 2016–2017 роках річні плани і додатки до них тендерним комітетом або уповноваженими особами Управління “Укрспортзабезпечення” не затверджувалися. Рішення тендерного комітету або уповноважених осіб відповідними протоколами не оформлені.

Довідково. Частиною третьою статті 11 Закону № 922 визначено, що тендерний комітет або уповноважена особа (особи) планують закупівлі, складають та затверджують річний план закупівель; забезпечують складання, затвердження та зберігання відповідних документів з питань публічних закупівель, визначених цим Законом. Частиною четвертою цієї статті визначено, що рішення тендерного комітету або уповноваженої особи оформлюється протоколом. У рішенні відображаються результати поіменного голосування членів комітету, присутніх на засіданні тендерного комітету, з кожного питання. Протокол підписується всіма членами комітету, присутніми на його засіданні, або всіма уповноваженими особами.

Як встановлено аудитом, Управлінням “Укрспортзабезпечення”, згідно з вимогами Мінмолодьспорту, торги на придбання **велообладнання і комплектуючих** до нього, **приладів** для медично-діагностичного контролю спортсменів і **спортивного обладнання** оголошувалися із зазначенням конкретних торгових марок. У результаті було **створено умови, які обмежили конкуренцію та коло потенційних учасників закупівель**, що не відповідає вимогам статей 2 та 3 Закону № 922. Зокрема, конкретні торговельні марки вказані за сімома предметами, закупівлі яких проведено 2016 року, та за одним у 2017 році загалом на суму 2135,3 тис. гривень.

Довідково. Наказом Мінмолодьспорту від 29.05.2017 № 2240 Управлінню “Укрспортзабезпечення” доручено закупити колеса задні дискові карбонові “Mavic”, Франція (очікувана вартість 800,0 тис. гривень). Управлінням 22.06.2017 розміщено оголошення (ID: UA-2017-06-22-000210-b) щодо придбання таких коліс. Документи щодо переваги коліс “Mavic” порівняно з колесами інших виробників Мінмолодьспортом не надано. За результатом проведених торгів у ФОП Пупов С.В., згідно з договором від 26.07.2017 № 42/05-1вт, закуплено колеса “Mavic” на суму 499,0 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що, відповідно до технічних вимог, надісланих департаментом олімпійського спорту Міністерства Управлінню “Укрспортзабезпечення”,⁶⁸ все велообладнання, яке необхідно закупити, повинно мати сертифікат Міжнародного союзу велосипедистів (UCI)⁶⁹ і сертифікат спеціального інвентарю ВГО “Федерація велосипедного спорту України” (SMUCF).

Водночас вимоги сертифікації UCI розповсюджуються лише на окремі компоненти⁷⁰ із визначених до закупівлі. Крім того, порядок отримання сертифіката SMUCF цією федерацією не визначений.

Переможцем торгів із закупівлі велообладнання визначено ФОП Хілько І. Г. Однак цим учасником не надано документів, які

⁶⁸ Лист від 05.12.2016 № 10184/4.

⁶⁹ Наявність емблеми UCI є свідченням відповідності стандартам і вимогам Міжнародного союзу велосипедистів.

⁷⁰ Велосипедні рами, вилки та колеса.

підтверджують сертифікацію UCI комплекту касет перемикання швидкостей, шестерні Shimano Dura-Ace speed, сидінь, електронного велообладнання (Shimano Dura-Ace 9000 D-2), але надано сертифікат відповідності ВГО “Федерація велосипедного спорту України”, в якому відсутні дані щодо моделей комплектуючих, їх виробників та інших характеристик для їх ідентифікації.

Таким чином, **Управлінням “Укрспортзабезпечення”** за поданням Мінмолодьспорту до документації щодо проведення закупівель велообладнання включено вимоги, які обмежили коло їх учасників.

Крім того, Управлінням “Укрспортзабезпечення” 2016 року закуплено у ФОП Хілько І. Г колеса ZIPP 303 на суму 191,9 тис. грн, які не відповідають технічним вимогам щодо закупівлі. Ці колеса не відносяться до категорії дискових, як передбачено технічними вимогами до предмета закупівлі.

Аудитом встановлено, що у 2016–2017 роках постачальниками спортивного обладнання та інвентарю не надавалися Управлінню “Укрспортзабезпечення” документи, що підтверджують терміни, упродовж яких здійснюється гарантійне обслуговування придбаних матеріальних цінностей. Наприклад, за результатами торгів із закупівлі у 2016 році гребних тренажерів Concept2 Model D на суму 176,1 тис. грн їх переможцем визнано ТОВ “Фітнес трейдінг”. Проте цим товариством документи, які підтверджують термін гарантійного обслуговування спортивного обладнання, Управлінню “Укрспортзабезпечення” не надано.

Таким чином, у разі виходу з ладу матеріальних цінностей, придбаних Управлінням “Укрспортзабезпечення”, є **ризик** їх невикористання або необхідності залучення додаткових бюджетних коштів на їх відновлення.

Аудитом встановлено, що у березні-вересні 2017 року Мінмолодьспортом проводилася перевірка інформації Служби безпеки України про можливі неправомірні та корупційні дії працівників Управління “Укрспортзабезпечення” при закупівлі велообладнання. Під час перевірки встановлено, що закуплена Управлінням “Укрспортзабезпечення” рама велосипедна Scott із серійним номером 6DB5150670161 компанією Scott не вироблялася⁷¹. З метою встановлення якості цієї велосипедної рами Міністерство звернулося до її виробника, але станом на 01.12.2017 відповіді не отримано.

Довідково. На офіційному сайті виробника Scott (www.scott-sports.com) міститься попередження про пропозиції підробних продуктів Scott в Інтернеті.

Отже, **Мінмолодьспортом і Управлінням “Укрспортзабезпечення” у 2016–2017 роках закупівлю велообладнання і комплектуючих до нього, приладів для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання для національної збірної команди з веслування загальною вартістю 2135,3 тис. грн проведено з порушенням вимог Закону № 922.**

⁷¹ Відповідно до електронної переписки компанії PROLOCO TRADE D.O.O., яка є дистриб’ютером компанії Scott і менеджером з експорту велосипедів і велосипедних аксесуарів компанії Scott Адріана Захнда (Adrian.zahnd@scott-sports.com).

5.3. Стан використання коштів державного бюджету на фінансову підтримку баз олімпійської підготовки та забезпечення діяльності центрів олімпійської підготовки

Паспортом бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220 за напрямом для надання фінансової підтримки базам олімпійської підготовки сфери управління Мінмолодьспорту визначено на поточні видатки 1000,0 тис. гривень. На 2017 рік паспортом за напрямами для надання фінансової підтримки баз на поточні видатки визначено 3000,0 тис. грн і на проведення капітальних видатків – 166936,2 тис. гривень.

Разом з тим у паспорті на 2016 рік не визначено результативних показників, які характеризують виконання бюджетної програми в частині залучення баз олімпійської підготовки до проведення НТЗ і змагань за участю національних збірних команд⁷².

У 2016 році кошти фінансової підтримки використані на оплату електро- і теплоенергії двома підприємствами. За 9 місяців 2017 року 2697,0 тис. грн використані на оплату електро- і теплоенергії, інших енергоносіїв двома підприємствами та 750,1 тис. грн – на проведення капремонтів, будівництва і реконструкцію об'єктів, придбання обладнання і предметів довгострокового користування чотирма підприємствами.

Так, на будівництво очисних споруд ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” у 2017 році станом на 15.11.2017 за КПКВК 3401220⁷³ використано 492,1 тис. грн (на 17,6 тис. грн менше, ніж передбачено планом використання бюджетних коштів). Ці кошти використано на підставі актів виконаних робіт.

Водночас контрольним оглядом, проведеним під час аудиту, встановлено, що підрядною організацією ПП “Альянсбуд-2”, яка здійснювала будівельно-монтажні роботи на цьому об'єкті⁷⁴, до зазначених актів включено роботи на суму 107,7 тис. грн, які фактично не виконані.

Отже, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” завдано державі істотної шкоди на суму 107,7 тис. гривень.

У паспорті бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220 за напрямами для забезпечення діяльності ДУ “ДЦОП з біатлону” визначено видатки в сумі 11419,9 тис. грн і ДУ “ДЦОП з гімнастики художньої” – 8004,4 тис. гривень. На 2017 рік – 12807,8 і 8518,1 тис. грн відповідно.

Фактично ДУ “ДЦОП з біатлону” за 2016 рік надійшли кошти в повному обсязі, використано 11301,5 тис. гривень. **Внаслідок неефективних**

⁷² Відповідно до Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536, зареєстрованим у Мін'юсті 27.12.2010 за № 1353/18648, результативні показники мають об'єктивно і реалістично відображати особливості та специфіку діяльності головного розпорядника, висвітлювати результати його діяльності в галузях (сферах діяльності).

⁷³ КЕКВ 3210 “Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)”.

⁷⁴ На підставі договору від 23.05.2017 № 8, укладеного ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” із ПП “Альянсбуд-2”.

управлінських рішень з боку ДУ “ДЦОП з біатлону” і Міністерства не використано 118,4 тис. гривень⁷⁵. За 9 місяців 2017 року надійшло 9488,4 тис. грн (97,8 відс. від затверджених) і використано 9486,1 тис. гривень.

ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики” у 2016 році надійшло і використано 6234,6 тис. грн (100 відс. від затверджених з урахуванням змін). За 9 місяців 2017 року – 4469,0 тис. грн (73,3 відс. від затверджених).

Згідно із звітами центрів за 2016 рік, 20 спортсменів ДУ “ДЦОП з біатлону” посіли I–III місця у чемпіонатах Європи і світу та один спортсмен ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики” посів III місце на чемпіонаті світу. Водночас у 2015 році такі призові місця посіли 25 спортсменів постійного складу ДУ “ДЦОП з біатлону”. На 2017 рік у паспорті бюджетної програми заплановано, що призові місця посядуть лише 11 спортсменів постійного складу з біатлону і 3 спортсмени з художньої гімнастики.

Отже, **Міністерством не забезпечено виконання повноважень у частині здійснення контролю за використанням бюджетних коштів.** У результаті **107,7 тис. грн**, виділені ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” на будівництво очисних споруд, **сплачено** підрядній організації ПП “Альянсбуд-2” **за роботи, які фактично не виконані.** Через це ДУ “ДЦОП з біатлону” до кінця бюджетного 2016 року **не використано 118,4 тис. грн бюджетних асигнувань.**

6. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ

Відповідно до Закону № 185, орган управління здійснює контроль за ефективним використанням і збереженням об'єктів державної власності, що перебувають в його управлінні.

Державні підприємства, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту, діють на основі стовідсоткової державної власності. Закріплене майно належить підприємствам на основі господарського відання.

Первісна вартість активів державних підприємств, що мають статус баз олімпійської підготовки, станом на 01.10.2017 – 6252211,7 тис. гривень. Знос основних засобів – 846429,7 тис. грн (13,5 відсотків).

Довідково. Згідно з інформацією державних підприємств, середній відсоток зносу об'єктів нерухомості станом на 01.10.2017: ДП “НСК “Олімпійський” – 38 відс. (потребують реконструкції 5 об'єктів із 16); ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” – 81 відс. (всі 43 об'єкти потребують реконструкції); ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів” – 60 відс. (14 об'єктів із 20 потребують реконструкції); ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа” – 67 відс. (2 об'єкти із 43 потребують реконструкції); ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” – знос 10 об'єктів на 100 відс. і 10 об'єктів на 61 відс. (корпус бази потребує ремонту даху); ДП “Арена Львів” – 2 відс.; ДП “СК “Атлет” – 41 відс. (3 об'єкти із 5 потребують реконструкції). Крім того, станом на 01.01.2017 не завершено будівництва 7 об'єктів, потреба для завершення будівництва 5-ти з яких становила 901456,7 тис. гривень.

⁷⁵ Згідно з інформацією директора ДУ „ДЦОП з біатлону” і головного бухгалтера, 109,1 тис. грн – це залишок коштів після придбання валюти для проведення спортивного заходу за кордоном.

За інформацією Мінмолодьспорту, випадків відчуження державного майна підприємств протягом 2016–2017 років при виконанні судових рішень не було.

Аудитом встановлено, що Міністерство ухвалювало рішення про передачу державного майна між державними підприємствами. Мінмолодьспортом⁷⁶ у 2015 році прийнято рішення про реорганізацію ДП “Палац спорту” шляхом його приєднання до ДП “СК “Атлет”. У 2016 році Міністерством вирішено передати нерухоме державне майно з балансу ДП “СК “Атлет” двом іншим державним підприємствам, які належать до сфери його управління. Зокрема, прийнято рішення⁷⁷ передати на баланс ДП “НСК “Олімпійський” частину майна загальною площею 16576,5 м².

У 2017 році (через 10 місяців) Міністерство ухвалило рішення про повернення цього майна до ДП “СК “Атлет”⁷⁸. Станом на 24.11.2017 державне майно не передано з балансу ДП “НСК “Олімпійський” на баланс ДП “СК “Атлет”.

Земельні ділянки площею 0,4889 і 0,4929 га, що перебували у постійному користуванні ДП “СК “Атлет”, згідно з розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), передані ДП “НСК “Олімпійський”⁷⁹.

Водночас на цих земельних ділянках і ділянці площею 2,5209 га розташована одна споруда – павільйон роздягальні, яка, відповідно до технічного паспорта, обліковується за ДП “СК “Атлет”.

Обґрунтування ухвалених рішень щодо передачі державного майна до ДП “НСК “Олімпійський” у Міністерстві відсутні. Разом з тим це державне підприємство має значну суму заборгованості за виконані роботи з підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, непогашену позику і штрафні санкції за численними рішеннями Господарського суду м. Києва у справах з 2013 року. З метою виконання цих рішень Печерським райвідділом Державної виконавчої служби міста Києва і Міністерством юстиції України відкрито низку виконавчих проваджень, у рамках яких накладено арешт на кошти, що є на рахунках у банківських установах (у тому числі на казначейський рахунок), і майно ДП “НСК “Олімпійський”⁸⁰.

Отже, внаслідок непогашення заборгованості за роботи, виконані в рамках підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, є **ризик відчуження державного майна ДП “НСК “Олімпійський” у судовому порядку.**

Крім того, на балансі ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” обліковується земельна ділянка площею 16,9202 га, на якій розташовані спортивні споруди. Відповідно до витягу з Державного земельного кадастру, ця ділянка перебуває у підприємства на праві постійного

⁷⁶ Наказ Мінмолодьспорту від 27.02.2015 № 537.

⁷⁷ Наказ Мінмолодьспорту від 04.03.2016 № 844 із змінами, внесеними наказом від 07.04.2016 № 1311.

⁷⁸ Листи Мінмолодьспорту від 12.01.2017 № 181/6.4 і від 17.02.2017 № 1553/11 і доручення Міністра Жданова І. О. від 16.03.2017. Накази про таку передачу до аудиту не надано.

⁷⁹ Витяги з державного реєстру речових прав на нерухоме майно від 28.08.2017.

⁸⁰ Лист ДП “НСК “Олімпійський” від 23.11.2017 № 8/766.

користування. Цільове призначення земельної ділянки визначене як землі житлової і громадської забудови.

Однак у статті 48 Закону № 3808 передбачено, що земельні ділянки, на яких розташовані спортивні споруди, належать до земель рекреаційного призначення. Відповідно до статті 52 Земельного кодексу України від 25.10.2001 № 2768, на цих землях забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням.

Враховуючи, що призначення землі, на якій розташовані спортивні споруди ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон”, у Державному земельному кадастрі визначено як землі житлової і громадської забудови, а не функціонування спортивних споруд, **є ризик втрати земельних ділянок, виділених для спортивних споруд.**

Аудитом встановлено, що ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” має державний акт на право постійного користування земельною ділянкою площею 1,7 га⁸¹. Разом з тим спортивні споруди (спортивний майданчик і частина комплексу для фристайлу⁸²), які обліковуються в бухгалтерському обліку державного підприємства, побудовані за межами земельної ділянки. Документи, що підтверджують виділення землі під ці об’єкти, у державного підприємства відсутні.

Комплекс для фристайлу обліковується як незавершене будівництво (на суму 2879,5 тис. гривень). Крім того, обліковується лижна траса⁸³, яка фактично відсутня. Як наслідок, закуплений для ущільнення снігового покриття на схилі гори транспортний засіб “РАТРАК” (введений в експлуатацію 01.01.2003) не використовується. Станом на 01.10.2017 його знос – 374,2 тис. грн, залишкова вартість – 725,8 тис. гривень.

Отже, **Мінмолодьспортом не забезпечено належного використання державного майна ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”, яке належить до сфери його управління. Через неврегульованість земельно-майнових питань створено ризики втрати окремих об’єктів підприємства.**

З 2013 року до сфери управління Мінмолодьспорту належить цілісний майновий комплекс ДП “Арена Львів”. Майно підприємства складається із завершеної та зданої в експлуатацію лише I черги об’єкта “Будівництво стадіону по вул. Стрийській-Кільцевій дорозі у м. Львові”. На момент проведення аудиту будівництво II черги цього об’єкта не завершено і, відповідно, на баланс підприємства не передане. Разом з тим у межах робіт II черги на стадіоні встановлені системи безпеки, електропостачання, пожежогасіння, інженерні системи (вентиляція, кондиціонування, водопостачання та водовідведення). Крім того, встановлено технологічне обладнання кухні і меблі.

⁸¹ Від 1992 року, серія Б № 023961.

⁸² До нього включено трамплін, будівлю для суддів, підйомник.

⁸³ Введена в експлуатацію 01.10.1996, первісна вартість цієї траси – 8,4 тис. грн, станом на 01.10.2017 нараховано знос в обсязі 100 відсотків.

Станом на 01.12.2017 електричне живлення стадіону відбувається за тимчасовою схемою, що не відповідає категорійності об'єкта за електропостачанням. Основне джерело живлення – електропідстанція ПС 110/10 “Стадіон”, яка в експлуатацію не здана. Вихід з ладу тимчасової лінії електропостачання в зимовий період створює ризики замороження систем опалення, водопостачання, протипожежних систем. Як наслідок, подальша експлуатація стадіону буде неможлива.

Підприємством у 2015 році здійснено технічне обстеження стадіону “Арена Львів”, за результатами якого виявлено недоліки і дефекти, а також визначено окремі елементи, технічний стан яких є аварійним (деформаційні і антисейсмічні шви, дефекти профільного настилу від механічних пошкоджень обірваними елементами даху та інших дефектів за периметром даху тощо).

ДП “Арена Львів” неодноразово зверталось до Мінмолодьспорту з пропозиціями щодо завершення будівництва та введення в експлуатацію об'єкта. Проте **Міністерство проігнорувало ці звернення. Відповідних управлінських рішень Міністерство не ухвалювало. Заходів щодо завершення будівництва не вжито.**

На момент проведення аудиту відкрито судове й виконавче провадження щодо вилучення майна⁸⁴, яке перебуває на території ДП “Арена Львів”. Ними передбачено, зокрема, опис і арешт технологічного обладнання кухні і вилучення окремих конструкцій стадіону. Як наслідок – неможливість проведення спортивних заходів і унеможливлення контролю за їх безпекою. Вилучення технологічного обладнання кухні призведе до зупинки функціонування стадіону в цілому.

Отже, через відсутність належних управлінських рішень з боку Мінмолодьспорту щодо завершення будівництва та введення в експлуатацію стадіону “Арена Львів” є ризики припинення його функціонування взагалі.

За результатами аудитів з питань підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, проведених Рахунковою палатою у 2009–2012 роках, встановлено, що внаслідок відсутності стратегії використання цих об'єктів створено ризики неефективного їх функціонування відразу після проведення чемпіонату.

Також через **відсутність контролю Міністерства за ефективним використанням об'єктів державної власності**, що перебувають в його управлінні, орендарями майна державних підприємств не відшкодовувалися витрати за надані їм комунальні послуги і нарахований податок на землю. Так, орендарями у 2016 році не відшкодовано за комунальні послуги й інші витрати

⁸⁴ Провадження Господарського суду Львівської області (справа № 908/1415/15-г) за позовом ТОВ “Перипротект” до ТОВ “Донспецмонтаж” та ДП “Арена Львів” про витребування майна з чужого незаконного володіння; Голосіївського районного відділу державної виконавчої служби м. Києва (справа № 53050299) про стягнення з ДП “Дирекція з будівництва об'єктів до Євро 2012 у м. Львові” на користь ТОВ “Укрдизайнгруп” боргу на суму 3266,3 тис. грн (проведено опис технологічного обладнання кухні вартістю 4685,4 тис. гривень).

122,1 тис. грн, за 9 місяців 2017 року – 316,9 тис. грн, не відшкодовано податку на землю відповідно до площі, що займає орендар, у сумі 218,4 і 240,0 тис. грн відповідно.

Крім того, через відсутність контролю з боку Міністерства ДП “СК “Атлет” у 2017 році станом на 21.11.2017 не нараховувалася до відшкодування вартість комунальних послуг, наданих орендарю ВГО “Федерація баскетболу України”. За 9 місяців 2017 року до дохідної частини підприємства не надійшло від орендної плати 266,5 тис. грн і не відшкодовано 153,6 тис. грн плати за землю.

На земельній ділянці ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” та на її межі без укладання відповідних договорів оренди розміщені 10 дерев’яних торговельних кіосків. Водночас орендна плата за користування земельною ділянкою і відшкодування за спожиті енергоносії впродовж 2016 року і 9 місяців 2017 року підприємством не нараховувалися.

Від насосної станції ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” проведено повітряні кабельні мережі електроживлення до приватних торговельних кіосків, які впродовж літньо-осіннього періоду здійснюють торгівлю сувенірною продукцією, продуктами харчування та надають послуги з харчування. Жодних доходів від цієї діяльності державне підприємство не отримує.

ВИСНОВКИ

1. Міністерство молоді та спорту України у 2016 році і за 9 місяців 2017 року не забезпечило результативного, продуктивного, економного і законного використання коштів державного бюджету, виділених на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. Також не забезпечено своєчасності та повноти прийняття управлінських рішень у цій сфері. Крім того, було втрачено контроль за використанням коштів державного бюджету установами і підприємствами, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту.

Міністерство не створило належних умов для ефективного управління об’єктами державної власності для підготовки спортсменів національних збірних команд. Більшість спортивних споруд державних підприємств, які належать до сфери його управління, не відповідає стандартам, визначеним міжнародними федераціями для проведення міжнародних змагань, і не залучається до проведення спортивних заходів.

Як наслідок, результати виступів вітчизняних спортсменів на міжнародних спортивних змаганнях погіршуються. Досягнення національних збірних команд з року в рік знижуються, що не сприяє підвищенню авторитету України на міжнародній спортивній арені.

2. В Україні переважно сформована відповідна нормативно-правова база у сфері підготовки резерву і складу національних збірних команд і

забезпечення їх участі в міжнародних змаганнях. Водночас окремі питання законодавчо і нормативно не врегульовані.

Так, **Мінмолодьспортом** **всупереч** **Закону № 3808** **не встановлено порядку відбору обдарованих дітей** та молоді для занять певним видом спорту і створення умов для розвитку їх здібностей. **Не визначено також порядку обліку використання спортивних споруд** з метою належного моніторингу їхньої завантаженості і обсягу наданих послуг. Встановлений Мінмолодьспортом **Порядок** складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, затверджений власним наказом від 05.05.2015 № 1341, **не узгоджується** з вимогами **Закону № 3808**. У результаті планові витрати в Єдиному календарному плані визначаються в розрізі окремих видів спорту, а не спортивних заходів.

3. Мінмолодьспортом не виконано більшості рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього контрольного заходу. **Міністерством не забезпечено подання проекту змін до Переліку закладів фізичної культури і спорту**, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки **у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам** для надання такого статусу. **Не забезпечено також належного контролю за виконанням спортивних заходів**, включених до Єдиного календарного плану на 2016 і 2017 роки. **Міністерство не вжило заходів** щодо максимального залучення наявних баз олімпійської підготовки для проведення спортивних заходів.

4. Мінмолодьспортом не забезпечено належного виконання повноважень у частині здійснення контролю за виконанням **Єдиного календарного плану**, який є головним документом, що визначає організаційні і фінансові питання проведення спортивних заходів.

Фактично Міністерство реалізує свої повноваження лише в частині спортивних змагань, які проводяться із залученням коштів державного бюджету. Таким чином, **значна частина спортивних заходів залишається поза увагою Міністерства.**

Так, **Міністерство не володіє інформацією про стан виконання** у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року 1789 і 1322 заходів з олімпійських видів спорту (54 і 48 відс.) та 1616 і 1160 заходів з неолімпійських видів спорту (79 і 78 відс.) відповідно.

5. Міністерство, розпочавши реформу в галузі фізичної культури і спорту, зокрема запровадивши експеримент з передачі окремих його повноважень національним спортивним федераціям України, **не забезпечило об'єктивності вибору національних спортивних федерацій для участі в експерименті.** Цей вибір здійснювався за відсутності відповідного механізму його проведення та обґрунтувань.

Водночас **не здійснювався контроль і всебічний аналіз виконання обраними для участі в експерименті національними спортивними федераціями повноважень** у частині організації і проведення спортивних

заходів. Національними спортивними федераціями **не виконані зобов'язання з підвищення рівня підготовки спортсменів** відповідних видів спорту і поліпшення їх спортивних досягнень.

6. Мінмолодьспортом неповною мірою вживаються заходи щодо поліпшення роботи державних підприємств сфери його управління, яким надано статус баз олімпійської підготовки. Міністерство не затвердило стратегічних планів державних підприємств, що є недотриманням вимог пункту 5 частини першої статті 6 Закону № 185.

Всупереч вимогам власного наказу від 22.04.2009 № 1319 Мінмолодьспорт не здійснює контролю за повнотою і достовірністю даних, які вносяться до Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд. Через безконтрольність Міністерства чотири підприємства, порушуючи вимоги наказу Мінмолодьспорту від 29.09.2010 № 3394, не здійснювали обліку завантаженості спортивних споруд, які належать до сфери їх господарського відання.

7. Мінмолодьспортом не забезпечено належного виконання покладених на нього функцій з управління державним майном. Зокрема, Міністерством прийняте рішення про передачу державного майна ДП “СК “Атлет” до ДП “НСК “Олімпійський”, яке має значну суму заборгованості за виконані роботи з підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу і на майно та кошти якого накладено арешт. Отже, є **ризики відчуження державного майна в судовому порядку.**

Через неврегульованість земельно-майнових питань **на ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” створено ризики втрати його об'єктів**, які побудовані на земельних ділянках, що йому не належать.

Внаслідок відсутності належних рішень Кабінету Міністрів України та Мінмолодьспорту щодо завершення будівництва і введення в експлуатацію II черги стадіону “Арена Львів” є **ризики припинення його функціонування взагалі.** Державні підприємства за відсутності контролю Міністерства відшкодовують за власний рахунок витрати за надані орендарям комунальні послуги і сплачують податок на землю. Як наслідок, вони стають збитковими.

8. Заходи, які вживалися Мінмолодьспортом з метою погашення боргів спортивних об'єктів, були несвоєчасними та недостатніми, що не сприяло вирішенню Урядом цього питання. На момент проведення аудиту **боргові зобов'язання за позиками ДП “НСК “Олімпійський”, ДП “Арена Львів” і ДП “СК “Атлет”, які утворилися ще під час підготовки до проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, становили 3,2 млрд гривень.**

Позики були отримані у період, коли державні підприємства належали до сфери управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів. Разом з тим Національним агентством (Голова – громадянин Російської Федерації Ковалевський В. Г.) і Мінфіном у 2010–2013 роках не виконані доручення Кабінету Міністрів

України і не вирішені питання погашення за рахунок коштів державного бюджету позик і видатків, пов'язаних з обслуговуванням позик. У результаті із **цими боргами державні підприємства передані до сфери управління Мінмолодьспорту.**

Рахункова палата під час своїх попередніх аудитів з питань підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу неодноразово наголошувала на численних порушеннях при використанні коштів на його проведення, а відсутність стратегії подальшої експлуатації підготовлених до цього спортивного заходу об'єктів створювала ризики неефективного їх функціонування відразу після проведення чемпіонату.

Проте **питання** погашення заборгованості станом на 01.12.2017 **залишилося невирішеним.** Досі фінансову відповідальність за неефективно і незаконно витрачені бюджетні кошти на підготовку до чемпіонату несуть державні підприємства, які не в змозі самотужки погасити заборгованість. Таким чином, **бездіяльність Кабінету Міністрів України і Мінмолодьспорту із зазначеного питання створює ризики припинення функціонування цих об'єктів державної власності.**

9. Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 у 2016 –2017 роках затверджені Мінмолодьспортом і Мінфіном з порушенням термінів, установлених частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України і пунктом 6 Правил № 1098. Відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України зазначене є **порушенням бюджетного законодавства.**

Крім того, **Мінмолодьспорт, не дотримуючись вимог пункту 9 розділу I Правил № 1098, при складанні паспорта бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 не забезпечив достовірності і повноти інформації, що міститься в ньому.** В паспорті затверджені результативні показники за олімпійськими видами спорту (крім тих, які залучені до експерименту) щодо кількості НТЗ за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань, що проводяться на території України. При цьому запланований напрям використання бюджетних коштів “Організація і проведення навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з олімпійських видів спорту, зокрема, із залученням до національних збірних команд спортсменів резервного спорту, в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях за кордоном (крім тих, які будуть проведені в рамках Експерименту)” не передбачає проведення видатків на відповідні спортивні заходи. Фактично протягом 9 місяців 2017 року проведено 128 НТЗ за кордоном, 360 всеукраїнських і 39 міжнародних змагань в Україні, на які використано 73446,4 тис. гривень. Вказане згідно із **пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.** Спільним наказом Мінмолодьспорту і Мінфіну від 15.12.2017 № 5157/1027 внесено відповідні зміни до напрямку використання бюджетних коштів.

10. Мінмолодьспортом не забезпечено належного функціонування системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів. **Як**

наслідок, у порушення пункту 4¹ Порядку № 152 (без обґрунтованих подань національних спортивних федерацій щодо необхідності проведення НТЗ за кордоном) у 2016–2017 роках за КПКВК 3401220 на проведення 92 навчально-тренувальних зборів за кордоном використано 14485,7 тис. гривень.

Також у 2016 році 4849,9 тис. грн, які передбачалися на виплату державних стипендій, стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України спортсменам, тренерам та діячам фізичної культури і спорту, використані не за цільовим призначенням. Таке саме порушення допущене і при використанні 1424,5 тис. грн, які передбачалися на проведення всеукраїнських масових фізкультурно-оздоровчих заходів, утримання ДУ “ДЦОП з гімнастики художньої” і забезпечення діяльності штатних збірних команд з олімпійських і неолімпійських видів спорту.

Крім того, ДП “Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база “Заросляк” за рахунок коштів фінансової підтримки з державного бюджету здійснило оплату будівельно-монтажних робіт вартістю 107,7 тис. грн, які фактично не виконані, отже, державі завдано шкоди.

Унаслідок відсутності належних управлінських рішень ДУ “ДЦОП з біатлону” до кінця бюджетного 2016 року не використано 118,4 тис. грн бюджетних асигнувань.

Через це також не використано 10552,5 тис. грн, які планувалися за КПКВК 3401220 для проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту. Лише за чотирма видами спорту, які віднесено до першої категорії пріоритетності, через недостатність фінансування не проведено або не взято участі у 62 спортивних заходах, включених до Єдиного календарного плану.

11. Мінмолодьспортом у порушення вимог Порядку № 30 подано Уряду для включення до переліку баз олімпійської підготовки 9 об’єктів, не придатних для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань і навчально-тренувального процесу національних збірних команд за 17 видами спорту. Також подано 40 баз, які не можуть забезпечити проведення спортивних заходів за всіма визначеними для них видами спорту. У результаті спортсмени не мають можливості здійснювати підготовку в Україні, а проведення спортивних НТЗ за кордоном збільшує навантаження на державний бюджет.

12. Мінмолодьспортом і Управлінням “Укрспортзабезпечення” при здійсненні закупівель спортивного обладнання і інвентарю порушувалися вимоги Закону України від 25.12.2015 № 922 “Про публічні закупівлі”.

Зокрема, річні плани закупівель на 2016–2017 роки і додатки до них тендерним комітетом або уповноваженими особами Управління “Укрспортзабезпечення” не затверджувалися. Рішення тендерного комітету або уповноважених осіб відповідними протоколами не оформлені. При визначенні предмета закупівлі велообладнання і комплектуючих до нього, приладів для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання для національної збірної команди з веслування зазначалися

конкретні торгові марки і технічні вимоги, які звузили коло потенційних учасників закупівель. У результаті обмежено конкуренцію при проведенні закупівель. Крім того, Управлінням у 2016 році у ФОП Хілько І. Г. придбано колеса ZIPP 303 для велоспорту-шосе вартістю 191,9 тис. грн, які не відповідають встановленим технічним вимогам щодо їх закупівлі. Як наслідок, **загалом 2135,3 тис. грн коштів державного бюджету використано з порушенням чинного законодавства у сфері публічних закупівель.**

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, поінформувати Верховну Раду України.

Звіт про результати аудиту надіслати Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму і запропонувати розглянути його на засіданні.

2. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати:

- прискорити затвердження порядку погашення заборгованості за запозиченнями, залученими під державні гарантії з метою підготовки спортивних об'єктів для проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу;

- визначити джерела фінансування робіт для завершення II черги будівництва стадіону "Арена Львів";

- доручити Міністерству молоді та спорту України розробити і подати на затвердження проект постанови Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до Переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паролімпійської та дефлімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству молоді та спорту України і рекомендувати:

- встановити порядок відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту та створення умов для розвитку їх здібностей;

- встановити порядок обліку використання спортивних споруд;

- забезпечити належний контроль за виконанням Єдиного календарного плану;

- розробити та подати Кабінету Міністрів України проект змін до Переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паролімпійської та дефлімпійської підготовки, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу;

- забезпечити максимальне залучення для проведення змагань і навчально-тренувальних зборів наявних баз олімпійської підготовки;
- провести інвентаризацію виконаних будівельно-монтажних робіт і встановленого обладнання в межах II черги будівництва стадіону "Арена Львів";
- припинити практику передачі державного майна державним підприємствам, щодо яких винесені судові рішення про арешт майна і рахунків;
- створити систему внутрішнього контролю за використанням коштів держбюджету та забезпечити її належне функціонування;
- дотримуватися вимог законодавства при здійсненні публічних закупівель;
- вжити заходів для притягнення до відповідальності осіб, з вини яких допущені вказані порушення.

4. Інформувати Національну поліцію України і Національне антикорупційне бюро України про виявлені під час аудиту ознаки кримінального порушення.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

Член Рахункової палати

І. М. Заремба